

Jaarverslag 2023

Stichting Islamitisch Primair Onderwijs

Heerbaan 250, 4817 NL Breda
a.vandenbosch@sipobreda.nl
<https://siposcholen.nl>

Horlings
Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.
Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Bestuursverslag

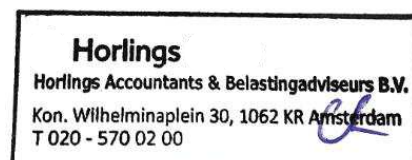
Algemeen instellingsbeleid	4
Financieel beleid	21
Continuïteitsparagraaf	27
Verslag toezichthoudend orgaan	33

Jaarrekening

Balans per 31 december 2023	41
Staat van baten en lasten 2023	42
Kasstroomoverzicht 2023	43
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	44
Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans	50
Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen	53
Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten	54
Bestemming van het resultaat	57
Gebeurtenissen na balansdatum	58
Verbonden partijen	59
Verantwoording subsidies	60
WNT verantwoording 2023	61
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	64

Overige gegevens

Statutaire bepaling van het resultaat	66
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	67

Bestuursverslag 2023

Stichting Islamitisch Primair Onderwijs

Horlings

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

Kon. Wilhelminaplein 30, 1062 KR Amsterdam
T 020 - 570 02 00

Bestuursverslag 2023

Inleiding

In dit jaarverslag wordt aandacht besteed aan de financiële activiteiten van de Stichting Islamitisch Primair Onderwijs (SIPO) in het jaar 2023.

Jaarrekening

De in dit verslag opgenomen jaarrekening 2023 van SIPO is opgesteld door Dyade Onderwijsbedrijfsvoering B.V. Deze jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor Horlings Accountants en Belastingadviseurs BV.

Kernactiviteiten en beleid

Onder het bevoegd gezag van SIPO, met bevoegd gezagnummer 41863, vallen de onderstaande scholen:

	Brinnummer
ibs El Feth	24EL
ibs Okba Ibnoe Nafi	24RZ
ibs Aboe el-Chayr	24PV
ibs Aïsha	31ML
ibs Iqra	32BB

Doelstelling van de organisatie

Missie

De missie van SIPO is het bieden van kwalitatief hoogwaardig primair onderwijs op islamitische grondslag volgens de Soena wal Djama'a¹. Uitgangspunt hierbij is dat aan de kinderen in Midden en West Brabant kwalitatief hoogwaardig basisonderwijs wordt geboden, zodanig dat het beste uit deze kinderen gehaald kan worden met het oog op hun functioneren in de Nederlandse samenleving.

Visie

Onze leerlingen

SIPO staat voor de ontwikkeling van leerlingen naar volwaardig burgerschap in de Nederlandse en Europese samenleving met een stevige, (zelf)bewuste islamitische identiteit. In de visie van SIPO staan islamitische identiteit en burgerschap en participatie in de Nederlandse samenleving niet op gespannen voet met elkaar. SIPO is er van overtuigd dat de islam in elke samenleving een verrijkend perspectief te bieden heeft.

¹ Soena wal Djahama of Al-Aqiedah ahla assoennah wa aljamaa staat voor een verzameling onmiskenbare onderwerpen waar het verstand en de natuurlijke aanleg van de mens zich bij neerleggen. Onderwerpen die verankerd zitten in het hart van de mens en niet open staan voor enige vorm van twijfel, zoals het geloof in het bestaan van de Schepper, Zijn alomvattende kennis, Zijn Almacht, de ontmoeting met Hem na de dood, de beloning voor de verrichte daden en de verplichting om Zijn bevelen, die hij middels Zijn Boeken en Zijn Profeten aan ons heeft geopenbaard, op te volgen.

Voor SIPO is het van belang dat kinderen een religieuze vorming krijgen, die past in een wereld met vele identiteiten. In de visie van SIPO leren kinderen vanuit hun achtergrond respectvol om te gaan met medeburgers, ook als die er een andere levenswijze en andere overtuigingen op na houden. Ze leren bovendien om zich als rentmeester te gedragen tegenover de natuur. Ze gaan goed om met de wereld met duurzaamheid als uitgangspunt. In het onderwijs bij de scholen van SIPO staat de eigenwaarde van het kind voorop. SIPO beschouwt elk kind als uniek met eigen talenten en ontplooiingsmogelijkheden. In onderwijs en islamitische opvoeding moet steeds de juiste balans worden gevonden tussen structuur bieden enerzijds en vrijheid tot ontplooiing anderzijds. Het richtpunt is dat onze leerlingen straks zelfbewust, met een positief zelfbeeld en met vermogen tot kritische zelfreflectie in de wereld staan.

Onze medewerkers

Het personeel van SIPO is in staat om deze visie en kernwaarden invulling te geven en waar te maken. Personeelsleden bij SIPO zijn de rolmodellen voor de leerlingen.

Onderwijskundige kernwaarden voor het personeel zijn daarom verantwoordelijkheid dragen, verbindend en grensverleggend handelen. Voor de overige kernwaarden wordt verwezen naar het Identiteitsplan van SIPO.

Het personeel werkt oplossingsgericht en opbrengstgericht, spreekt collega's aan op passend gedrag en wil daar zelf ook op aangesproken worden. Samenwerken, leren van elkaar, opbouwende voorstellen doen, nieuwe methoden en inzichten verkennen en de uitdaging tot steeds beter presteren aangaan horen daar ook bij, evenals de bereidheid om eigen professionele vaardigheden te blijven ontwikkelen.

Ons onderwijs

SIPO streeft ernaar dat het onderwijs op haar scholen van een excellente kwaliteit is. Bij het nastreven van deze hoge ambitie wil SIPO leren van goede voorbeelden van anderen om beter richting te geven aan de eigen inspanningen. SIPO wil in alle opzichten voldoen aan de wettelijke eisen en aan de kwaliteitseisen van de inspectie, maar gaat feitelijk voor méér en beter dan basiskwaliteit. SIPO gaat er van uit dat het duurzaam realiseren van excellerende scholen alleen maar lukt als ook de kwaliteit van het bestuur op orde is.

Ons bestuur

SIPO onderkent het belang van goed bestuur, wil transparant zijn in haar handelen en zich naar alle betrokkenen verantwoorden. Als bestuur van SIPO onderschrijven wij de Code Goed Bestuur van de PO-raad en zetten ons in om deze gewetensvol uit te voeren. Bovendien hebben wij het Handvest voor Goed Bestuur in het Islamitisch Onderwijs (van de ISBO) mede ondertekend. Beide documenten zijn richtinggevend voor het handelen van het bestuur.

Juridische structuur

De rechtspersoonlijkheid van het bevoegd gezag is een stichting. SIPO is op 31 december 2008 opgericht en is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Breda onder dossiernummer 20147556.

Organisatiestructuur en personele bezetting

SIPO is het bevoegd gezag van vijf scholen (ibs El Feth te Bergen op Zoom, ibs Aboe el-Chayr te Tilburg, ibs Okba Ibnoe Nafi te Breda, ibs Aïsha te Roosendaal en ibs Iqra te Vlissingen). Alle vier de scholen hebben een eigen directeur die integraal verantwoordelijk is voor het reilen en zeilen van de eigen school.

Voor bovenschoolse zaken is er een directeur-bestuurder. SIPO heeft een bestuursmodel met een dagelijks bestuur en een algemeen bestuur, waarbij laatstgenoemde de interne toezichthoudersrol vervult. De directeur-bestuurder houdt zich bezig met identiteitsbeleid, personeelsbeleid, financieel beleid en huisvestingszaken en alle overige bestuurstaken. Voor de directeuren en de directeur-bestuurder zijn er twee statuten opgesteld waarin taken en bevoegdheden nader staan omschreven. Er is een bestuurskantoor waar naast de directeur-bestuurder een office manager, een HR-adviseur en een kwaliteitscoördinator werken. SIPO beschikt over een GMR en elke school heeft een eigen MR.

Governance ontwikkelingen

Op het gebied van governance zijn er geen wijzigingen geweest in 2022. Het toezicht is op dezelfde wijze vormgegeven als voorgaande jaren. In de samenstelling van het bestuur zijn geen wijzigingen doorgevoerd.

Bestuurssamenstelling

Het bestuur is ultimo 2023 als volgt samengesteld:

Voorzitter :	A. Tebbaa
Overige bestuursleden :	F. Bouzambou
	M. Elkadi
	M. El Allouchi
	F. Sarrari
Directeur-bestuurder:	M. Talbi

Bekostigingsgrondslag

Sinds dit jaar vormt het aantal leerlingen op 1 februari de grondslag voor de bekostiging. Eventueel kan door middel van een groeitelling aanvullende bekostiging worden toegekend als het aantal leerlingen van een school volgens daartoe vastgestelde normen (voor het totale bestuur) is toegenomen. Er hebben gedurende het kalenderjaar 2023 groeitellingen plaatsgevonden. In onderstaand overzicht wordt het aantal leerlingen vergeleken met de jaren 2016 t/m 2021, waarbij wordt opgemerkt dat de laatste twee jaar de telling van 1 februari betreffen

	1-02-2023	1-02-2022	1-10-2021	1-10-2020	1-10-2019	1-10-2018	1-10-2017
ibs El Feth	304	310	295	266	262	249	210
ibs Aboe el-Chayr	330	304	297	273	266	246	235
ibs Okba Ibnoe Nafi	336	344	333	302	283	272	218
ibs Aïsha	101	89	99	66	32		
ibs Iqra	Nog niet gestart						
Totaal	1071	1018	907	843	767	662	614

Daarnaast heeft SIPO in 2023 (op 1 april, 1 mei, 1 juni, 1 juli, 1 oktober) 5 groeitellingen gehad vanwege de snelle groei.

Allocatie van middelen

Het uitgangspunt bij de allocatie van de middelen is dat de scholen in principe beschikken over hun gehele budget. De scholen dragen vervolgens middelen af om het bestuurlijke apparaat te kunnen bekostigen. In 2022 en in 2023 was de afdracht vanuit de verschillende scholen als volgt:

School	2023 (% v.h. schoolbudget)	2022 (% v.h. schoolbudget)
ibs El Feth	82.000 (2,7%)	74.000 (2,6%)
ibs Aboe el-Chayr	85.000 (2,6%)	75.000 (2,5%)
ibs Okba Ibnoe Nafi	82.500 (2,6%)	80.000 (2,7%)
ibs Aïsha	42.500 (3,7%)	35.000 (3,2%)
ibs Iqra	0 (0,0%)	Nog niet gestart

Deze middelen, die worden afgedragen aan het bestuursbureau, worden voornamelijk ingezet om het bestuursbureau vorm te geven. Daarnaast worden de vacatievergoedingen, de administratie- en accountantskosten en verzekeringen hieruit bekostigd. Ten slotte worden de kosten voor ander extern advies hieruit bekostigd. Het bedrag dat de scholen procentueel afdragen is relatief laag, waardoor de middelen vooral ten goede komen aan het onderwijs.

Onderwijsachterstanden

Voor de onderwijsachterstandsmiddelen wordt het allocatieprincipe gehanteerd dat deze volledig aan de scholen toekomen. Omdat er geen afwijkend allocatieprincipe wordt gehanteerd vindt er hierover geen expliciete besluitvorming plaats. Deze verloopt derhalve via de besluitvorming van de meerjarenbegrotingen. De middelen worden vooral ingezet voor het verkleinen van de klassen, scholing en voor extra ondersteuning aan leerlingen. Door de nieuwe verdeling van de onderwijsachterstandsmiddelen zal dit beleid de komende jaren naar alle waarschijnlijkheid onder druk komen te staan.

Belangrijkste kenmerken van het gevoerde beleid

SIPO bestuur

Het bestuur van SIPO heeft zich in 2022 in hoofdzaak op de volgende punten gericht:

- Uitvoering van het Plan van Aanpak 2024-2027:

- Onder begeleiding van TdF is op drie scholen aandacht gegeven aan meer variatie in de didactiek door middel van het aanleren van coöperatieve werkvormen
  - Ibs Iqra is in augustus 2023 gestart in Vlissingen met de groepen 1 t/m 3.
  - De start van ibs Aboe Ayoeb Al Ansari is met een jaar uitgesteld. De verwachting is dat deze in augustus 2024 alsnog van start zal gaan met twee kleutergroepen
  - De aanvraag voor een tweede islamitische basisschool in Tilburg, ibs De Sahaba, is goedgekeurd door de minister. 2023 heeft in het teken gestaan van de gesprekken over huisvesting met de gemeente. De verwachting is dat de school in augustus 2024 van start zal gaan met twee kleutergroepen.
- Onderwijs
- De scholen zijn in 2022 met de implementatie van HGW/OGW. In 2023 heeft de implementatie vertraging opgelopen vanwege de afwezigheid van de kwaliteitscoördinator. Eind 2023 is de implementatie weer opgestart. Het tijdspad OGW/HGW is op onderdelen aangepast en de scholen heb een start gemaakt met het werken in leerteams. Er zijn afspraken gemaakt over een uniforme wijze van analyseren van de resultaten en de scholen werken nu met referentiewaarden
  - Ter voorbereiding op de SIPO-opbrengstendag hebben de bestuurder en de kwaliteitscoördinator bilaterale gesprekken gevoerd over de resultaten
  - In het strategisch beleidsplan is opgenomen dat SIPO zich in deze beleidsperiode oriënteert op het vormgeven van een aanbod de kinderopvang. SIPO is hiervoor in 2023 een strategische samenwerking aangegaan met Kober Kinderopvang. Inmiddels zijn de eerste peuteropvanggroepen gestart op ibs El Feth in Bergen op Zoom
  - Rekenen en begrijpend lezen zijn speerpunten voor de scholen van SIPO. Het is fijn om te zien dat de tussentijdse toetsen een voorzichtig stijgende lijn laten zien
  - Het burgerschapsonderwijs is in 2023 vormgegeven onder begeleiding van een Bureau Common Ground. De implementatie zal in 2024 verder worden vormgegeven
- Huisvesting
- De gemeente Bergen op Zoom heeft samen met de schoolbesturen een integraal huisvestingsplan opgesteld. In dit plan is opgenomen dat ibs El Feth in 2021 kon starten met de uitbreiding naar 17 lokalen. De uitbreiding is inmiddels volledig opgeleverd, waardoor alle groepen nu gehuisvest kunnen worden in het hoofdgebouw. De dislocatie is hiermee opgeheven.
  - Ook ibs Okba Ibnoe Nafi is nu volledig gehuisvest aan de Hooilaan 3. De problemen in de semipermanente lokalen zijn grotendeels opgelost met hulp van Breedsaam.

- Met de gemeente Tilburg zijn in 2022 gesprekken gevoerd om middels een interne verbouwing een extra lokaal te creëren in ibs Aboe el-Chayr. Het extra lokaal is in 2023 opgeleverd.
  - De gemeente Roosendaal heeft een belangrijk deel van 2023 samen met de schoolbesturen en kinderopvangorganisaties gewerkt aan een IHP. In dit IHP is inmiddels opgenomen dat ibs Aïsha zal verhuizen naar een locatie in het belangrijkste voedingsgebied, Kroeven of Langdonk.
  - Met de gemeente Oosterhout is geen overeenstemming bereikt over de gewenste huisvesting voor ibs Aboe Ayoeb Al Ansari. SIPO heeft een bezwaar ingediend bij de bezwaarschriftencommissie van de gemeente en is in het gelijk gesteld. Omdat de gemeente niet met een bevredigend voorstel is gekomen, heeft SIPO beroep aangetekend. Dit beroep dient in 2024. Bij het schrijven van dit verslag is er nog geen uitspraak gekomen in dit beroep. De school zal in augustus 2024 wel starten met twee kleutergroepen in het centrum van Oosterhout.
  - Met de gemeente Tilburg is goed samengewerkt om tot goede huisvestingsafspraken te komen inzake ibs De Sahaba. De voorgestelde locatie ligt in Tilburg West, een belangrijk voedingsgebied. Oplevering van het tijdelijke schoolgebouw is voorzien in juni 2024.
  - Ibs Iqra is met de groepen 1 t/m 3 gestart in MFA De combinatie in Vlissingen. Deze MFA wordt gedeeld met 3 andere scholen. Na een aarzelende start is uiteindelijk gekomen tot goede huisvestingsafspraken met de betrokken schoolbesturen.
- Bestuur en management
- In 2021 is verder gewerkt aan het versterken van de bestuurs- en managementstructuur. Een kwaliteitscoördinator is aangesteld. In 2023 is tevens een controller ingehuurd ter versterking van de financiële administratie
  - In 2023 is onder begeleiding van een externe adviseur gewerkt aan het versterken van de medezeggenschap. Dit heeft geleid tot het actualiseren van het (G)MR-statuut en -reglementen. Tevens zijn de agenda's van bestuur, GMR en MR-en op elkaar afgestemd.
  - De directeur van ibs Aïsha in Roosendaal heeft per augustus 2022 zijn vertrek aangekondigd. Vervolgens is een interim-directeur aangesteld met als opdracht om de organisatie en (kwaliteits)zorg op orde te brengen. Deze interim-directeur is per 1 januari 2024 in dienst getreden van SIPO.

Huisvesting

Ibs Aboe el-Chayr is gehuisvest in MFA (Multi Functionele Accommodatie) "de Dirigent" in Tilburg. De school is hierin gehuisvest, samen met vijf andere gebruikers, te weten basisschool De Regenboog, Kinderstad, Tsjil!, de gemeente en het sportbedrijf. Omdat een onderhuurder van de gemeente, te weten IMW, is verhuisd naar een andere locatie, is de groei van het leerlingaantal deels binnen de MFA opgevangen. In 2023 is daarbovenop met een interne verbouwing een extra lokaal gerealiseerd.

In Breda wordt alle onderwijshuisvesting (zowel (vervangende) nieuwbouw als groot onderhoud) verzorgd door BreedSaam, een coöperatie waarin alle Bredase schoolbesturen deelnemen. In goede samenwerking met BreedSaam is voor ibs Okba Ibnoe Nafi een schoolgebouw aan de Hooilaan 3 ingrijpend verbouwd en in oktober 2016 opgeleverd. In 2018 is de groei van het leerlingaantal opgevangen in een dependance aan de Molstraat in Breda. Deze dependance is inmiddels weer afgestoten. De gehele school is weer gehuisvest aan de Hooilaan, waar 6 tijdelijke lokalen zijn geplaatst. Om de druk op het schoolgebouw te verlichten start SIPO met een school in Oosterhout.

Ibs El Feth in Bergen op Zoom heeft door de aanhoudende leerlinggroei aanspraak gemaakt op uitbreiding naar 17 groepslokalen. Deze uitbreiding is inmiddels afgerond. De afgelopen schooljaren is gebruik gemaakt van vier groepslokalen van een collega-school in de directe omgeving. Met de oplevering van de uitbreiding zijn de extra vier groepslokalen niet langer nodig. De gehele school is hiermee weer gehuisvest op de hoofdlocatie.

Ibs Aïsha is in augustus van 2019 gestart aan de Heulberg 1 te Roosendaal. Het betreft een bestaand schoolgebouw met acht lokalen, dat is gemoderniseerd om eigentijds onderwijs mogelijk te maken. De afgelopen jaren kon de groei hierin worden opgevangen. Inmiddels telt de school 8 groepen en is de maximale capaciteit van het schoolgebouw bereikt. De gesprekken met de gemeente voor een uitbreiding zijn opgestart. Het gebouw bevindt zich niet in het voedingsgebied van de school. In het kader van de gesprekken over de IHP IKC wordt ingezet op verhuizing naar de wijk Kroeven of Langdonk. In het schoolgebouw is begin 2021 een peuterspeelzaal opgestart in samenwerking met het

Ibs Iqra is met drie groepen gestart in gebouw De Combinatie in Vlissingen. Dit gebouw wordt gedeeld met drie andere Vlissingse scholen en bevindt zich in een belangrijk voedingsgebied van de school.

Zaken met een behoorlijke personele betekenis en personele ontwikkeling

Mohamed Talbi neemt als directeur-bestuurder alle uitvoerende zaken van het bestuur op zich. Zaken die te maken hebben met de islamitische identiteit zijn statutair een gezamenlijke verantwoordelijkheid van het gehele bestuur. Er hebben zich in 2023 geen zaken voorgedaan met een behoorlijke personele betekenis. Wel is een deel van de vacatures ingevuld door externe inhuur. Eind 2023 is op SIPO-niveau afgesproken om de inzet van extern personeel in 2024 af te bouwen. Doel is om, op de inhuur van gymdocenten na, eind 2024 te stoppen met de inhuur van extern personeel. Net als in de afgelopen jaren groeien de scholen in leerlingaantal. Dit brengt een evenredige groei in het personeelsbestand met zich mee.

Strategisch personeelsbeleid

Voor de komende jaren wordt een groei van het personeelsbestand verwacht, vanwege de groei van de scholen. De verwachting is dat het bestand de komende vier jaar aanzienlijk zal

groeien (van 111 fte naar 120 fte). De bestaande scholen laten een stabiel, licht krimpemd personeelsbestand zien (van 111 fte in 2023 naar 109 fte in 2027).

Met name de groei van ibs Aïsha (van 13 naar 15 fte) en ibs Iqra (van 4 naar 9 fte) en de start van ibs De Sahaba (0 fte in 2023; 5 fte in 2027) en ibs Aboe Ayoeb Al Ansari (0 fte in 2023; 5 fte in 2027) zal leiden tot een groei in het personeelsbestand.

Onder begeleiding van ONS Onderwijsbureau is een start gemaakt met het opstellen van sIPB. De verwachting is dat we in het najaar van 2024 over een gedragen visie beschikken met betrekking tot dit IPB. In 2025 zal verder worden gewerkt aan het opstellen van het sIPB.

Vanuit de regeling Professionalisering van het personeel en begeleiding van startende leerkrachten wordt intensieve begeleiding ingehuurd voor startende leerkrachten en zij-instromers. Doel hiervan is de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren en om deze doelgroep duurzaam te behouden voor het onderwijs. Voor de begeleiding wordt gebruik gemaakt van een externe deskundige. Aanvullend wordt hierin samengewerkt met het Vervangingsfonds, welke voor een beperkt aantal uren begeleiders beschikbaar stelt.

Strategisch werd in 2023 (en ook de komende jaren) vanuit bovengenoemde middelen ingezet op het opleiden onderwijsassistenten en leraarondersteuners om hun bevoegdheid te behalen. Een andere strategische lijn is het creëren van stageplekken voor (met name) 3^e en laatstejaars PABO-studenten. Op deze manier kan in de toekomst worden voorzien in het bemensen van het groeiende aantal vacatures.

In algemene zin is in 2023 ingezet op scholing op het gebied van didactiek, opbrengstgericht werken, rekenen en begrijpend lezen.

Het ziekteverzuimpercentage was in 2023 met ruim 9% nog hoog. De nasleep van Covid en het lerarentekort was hier debet aan. Er is een uitgebreider pakket afgenomen bij de arbodienst Perspectief zodat intensiever kon worden ingezet op het terugdringen van het ziekteverzuim. In 2023 heeft dat onvoldoende effect gehad. Het terugdringen van het ziekteverzuim zal in 2024 een belangrijk thema blijven.

Personele bezetting

Per 31 december 2023 waren 142 personen (2022 127 personen) in dienst van het bestuur, samen hadden zij een aanstelling van 110,6 fte (2022 100,6 fte). De stijging van de personele bezetting wordt grotendeels verklaard door een stijging van het leerlingenaantal. Uit de NPO-middelen is daarbovenop extra personeel aangesteld, net als het voorgaande jaar.

Beheersing uitgaven inzake uitkeringen na ontslag

Het personeelsbeleid van de stichting is erop gericht personeel zolang mogelijk in dienst te houden van de stichting. In sommige gevallen blijkt dit niet mogelijk te zijn. Hiervoor is voor

elke school een personeelsreserve gevormd van maximaal € 100.000,- om mogelijke frictiekosten op te vangen. Per einde 2023 zijn er geen wachtgelders.

Onderwijskundige zaken

Op alle vier de scholen is sprake van intensivering van de eerder in gang gezette trajecten Opbrengstgericht werken en het werken met groepsplannen. Alle SIPO-scholen werken met Parnassys. In het strategisch beleidsplan van SIPO staan verder geen grote wijzigingen ten opzichte van de bestaande plannen van de scholen.

Onderwijsprestaties

De scores op de eindtoetsen laten een schommelend beeld zien, maar de laatste jaren wel altijd boven de minimumnormen van de inspectie. In 2020 zijn vanwege de lockdown geen eindtoetsen afgenomen.

School	2022-2023	2021-2022	2020-2021	2018-2019	2017-2018	2016-2017
ibs El Feth	77,1	76,4	74,8	82,1 *)	530,9	533,5
ibs Okba Ibnoe Nafi	535,3	532,1	530,5	531,8	530,6	533,6
ibs Aboe el- Chayr	529,1	532,0	536,5	210,2 **)	530,9	532,2
Ibs Aïsha	nvt					
Ibs Iqra	nvt					

*) ibs El Feth heeft in de laatste schooljaren de eindtoets van IEP afgenomen

***) ibs Aboe el-Chayr heeft in schooljaar 2018-2019 de eindtoets van Route 8 afgenomen

***) ibs Aïsha en ibs Iqra hadden nog geen groep 8

Over het algemeen wordt er door onze leerlingen iets lager gescoord dan gemiddeld in vergelijking met alle leerlingen in Nederland het geval is. In vergelijking met leerlingen uit vergelijkbare populaties scoren onze leerlingen over het algemeen juist aanzienlijk beter. Onze ambitie is om toe te groeien naar (iets boven) het landelijk gemiddelde.

De gemiddelde uitstroom naar het VO voor schooljaar 2020-2021 is als volgt:

Niveau	2023
PRO/Vmbo b	1,20%
Vmbo b/k	9,76%
Vmbo k/gt	14,14%
Vmbo gt/Havo	27,35%
Havo/ Vwo	27,93%
VWO	19,61%

* De indeling van de NCO-rapportages wordt hier gehanteerd

Kwaliteitszorg

Onderwijskwaliteit

Onze organisatie en onze scholen staan voor excellent, passend en uitdagend onderwijs. Als vertaling daarvan kan gedacht worden aan (1) goed, (2) gedifferentieerd en (3) innovatief onderwijs. Het onderwijs is wat ons betreft eigentijds en het wordt gekenmerkt door de termen: eigenaarschap en samenwerking.

Schoolrapportage

Leren van elkaar staat hierbij steeds centraal. Vanaf schooljaar 2021-2022 zijn we gestart met een uniforme inzet van een schoolrapportage in MSP. Hiervoor zijn centrale scholingen georganiseerd voor alle IB-ers van de scholen en is een stappenplan opgesteld om te komen tot een steeds sterkere schoolrapportage waarbij de koppeling meteen wordt gemaakt met jaarplannen en schoolplannen om de ontwikkeling cyclisch weg te zetten.

De volgende onderdelen worden opgenomen in deze schoolrapportages:

- Terugblik op de afgelopen periode
- Basiskwaliteit (beoordeling vanuit WMK)
- Eigen kwaliteitsaspecten
- Eindresultaten (schoolweging, spreiding, referentieniveaus, prognose)
- Tussenresultaten-trendanalyses van alle belangrijke vakgebieden
- Tussenresultaten-niveaugroepen (later)
- Sociale resultaten
- Veiligheid leerlingen (uitslagen metingen veiligheid leerlingen)
- Tevredenheid stakeholders (metingen WMK ouders, personeel en leerlingen)
- Doorstroom, instroom en uitstroom
- Adviezen vervolgonderwijs (inclusief heroverwegingen)
- Uitvoering kwaliteitszorg

Het werken met schoolrapportages was nieuw voor de intern begeleiders. Er zijn afspraken gemaakt per school over hoe ze informatie inwinnen bij hun leerkrachten, zodat de schoolrapportage een zo goed mogelijk beeld schetsen van de situatie. We kunnen stellen dat alle scholen binnen SIPO, door de invoering van de schoolrapportage, gebruik maken van leerlinganalyses en groepsanalyses. Met name de groepsanalyses worden verder verwerkt in de schoolrapportage. Tevens dient de schoolrapportage, naast de maandelijkse schoolontwikkelgesprekken die de kwaliteitscoördinator voert, als vertrekpunt voor de opbrengstgesprekken.

Sociale veiligheid leerlingen

Jaarlijks nemen alle scholen van SIPO de vragenlijst Sociale Veiligheid af bij onze leerlingen. De scholen scoren gemiddeld een 8.2 als cijfer op het vlak van sociale veiligheid van de leerlingen. Met een responspercentage van 74% hebben we een uitstekende waardering, daarmee kunnen we stellen dat de basisscholen een veilige en ondersteunende omgeving bieden voor hun leerlingen. Deze hoge score weerspiegelt de effectiviteit van de genomen maatregelen en de betrokkenheid van de hele schoolgemeenschap in het waarborgen van een veilige leeromgeving.

Opbrengstendagen

Het dagelijks bestuur heeft goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs op de scholen. gedurende meerdere jaren wordt er ieder half jaar een plenaire studiedag met de directeuren, IB-ers en bestuurder georganiseerd waarin de opbrengsten van alle scholen met elkaar worden besproken. Intervisie rondom deelvragen staat hierbij centraal: wat gaat goed/waar kunnen andere scholen van leren en waar hebben we hulp/advies bij nodig. Om elkaar nog beter te kunnen ondersteunen en van elkaars professionaliteit te kunnen profiteren heeft de opbrengstendag in de afgelopen drie jaar een doorontwikkeling gekend. Zo is er nu een format en zijn er afspraken gemaakt over wat men moet presenteren tijdens de bijeenkomst. Eveneens zal de HR-adviseur tijdens deze bijeenkomsten aanwezig zijn, gezien personeel een belangrijke factor is voor het bieden van hoogwaardig onderwijs volgens de missie van SIPO. Bovendien wordt het strategisch beleid, vertaald naar de scholen, gebruikt als vertrekpunt voor de scholen. Tevens zal de managementassistente aansluiten om de gemaakte afspraken vast te leggen. Afsluitend zal er tijdens de opbrengstendag in april met de directeuren worden overlegd hoe het domein identiteit een plek kan krijgen binnen de opbrengstendag, zodat dit belangrijke thema niet enkel aan bod komt maar ook goed tot zijn recht komt.

Opbrengstgericht werken

De stichting werkt doelgericht aan de verbetering van de onderwijskwaliteit. Allereerst zijn er concrete doelen voor de ontwikkeling van de scholen en de medewerkers geformuleerd in het strategisch beleidsplan. Daarnaast gaan we uit van het behalen van de ondergrens van de inspectienormen en zijn we in ontwikkeling voor het opstellen van schoolnormen per vakvormingsgebied. De afspraak is gemaakt met alle scholen dat ze uiterlijk aan het begin van schooljaar 2024-2025 hun schoolnormen hebben bepaald. Ten tijden van dit schrijven is het nog niet duidelijk of de oude SIPO-normen die voor alle scholen gold, nieuw leven wordt ingeblazen. De discussie over het eventuele nut en de rechtvaardigheid in het kader van de verscheidenheid van de scholen en diens eigen ontwikkeling moet nog worden gevoerd.

Borgen van kwaliteit

In 2023 hebben we het Kwaliteitshandboek afgerond en zijn we gestart met de implementatie, daar waar het niet al op gang was. Onderdeel van het kwaliteitshandboek is het werken volgens het INK-model binnen het bestuurskantoor. Elementen die vanuit die visie zijn uitgerold zijn de integrale werkoverleggen tussen HR, directeur-bestuurder en kwaliteitscoördinator. Dit om zo gericht mogelijk te werken op basis van integrale informatie, waardoor bestuurder betere besluiten kan nemen. Ook de implementatie en uitvoering van WMK is onderdeel van het continue verbeteren door cyclisch te meten te vergelijken en doelen daar waar nodig bij te stellen. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan de inzet van e-learning die door sommige scholen al is ingezet of zal worden ingezet naast de huidige scholingsmomenten.

Eveneens kent de vastgestelde jaarplanning HGW en OGW alle fases van de borging voor een cyclische verbetering van ons onderwijs, waarin de PDCA-cyclus in te herleiden is. Deze planning staat structureel op de agenda van het IB-overleg. Desgelijks monitort door de kwaliteitsadviseur dat de scholen hiermee werken.

Uit de monitoring is gebleken dat niet alle scholen ook daadwerkelijk volgens HGW/OGW werkten en dientengevolge de voortvloeiende acties niet plaatsvonden. Denk hierbij aan

collegiale consultaties en de inzet en/ of voortzetting van de professionele leergemeenschappen die niet van de grondkwamen. Er is door de kwaliteitsadviseur prioritering gelegd op de professionele leergemeenschappen, omdat ook daar een vorm van collegiale consultatie in mogelijk is. Ondertussen kunnen we stellen dat de drie grootste scholen werken met professionele leergemeenschappen.

Basisschool Aïsha en basisschool Iqra kennen een andere vorm van professionele leergemeenschap vanwege de kleinere omvang. Wel is het streven om basisschool Aïsha door te laten ontwikkelen zodra de huidige vorm niet meer werkbaar is. Waarbij de afspraak is dat de professionele leergemeenschappen als onderdeel terugkomen in het schoolplan, zodat men weet wanneer er veranderingen kunnen gaan komen op het vlak van werkwijze. Zoals reeds benoemd is transparantie belangrijk. Dit om de processen helder te hebben en minimale weerstand te krijgen vanuit personeel. Deze transparantie is bijvoorbeeld belangrijk nu SIPO zich bevindt in financieel krappere tijden, wat een grote impact heeft op het personeelsbestand. Daartegenover staat dat het vinden van bevoegd personeel een grote uitdaging is. Daarnaast staan er ook op diezelfde scholen meerdere zij-instromers. Om deze uitdagingen het hoofd te kunnen bieden zetten de scholen een mix van diverse interventies in:

- Individuele coaching wordt geïntensifieerd voor startende leerkrachten en leerkrachten in opleiding
- Er komen wekelijks plenaire bijeenkomsten voor leerkrachten in opleiding en onbevoegden waarin men van elkaar kan leren
- Om de ondersteuning in de groepen effectiever te maken krijgt onderwijs ondersteunend personeel extra scholing op het vlak van rekenen en begrijpend lezen
- Inzet e-learning
- Formatie tijdje afronden zodat HR over kan gaan tot het uitzetten van vacatures.

Kansrijk adviseren en hoge verwachtingen

We hebben de afgelopen twee jaar veel aandacht gehad voor kansrijk adviseren. We hebben namelijk gemerkt dat we de afgelopen jaren te voorzichtig hebben geadviseerd. Daarom hebben we een gezamenlijke visie ontwikkeld die uiteindelijk heeft geleid tot de kwaliteitskaart "Kansrijk adviseren". Er zijn gezamenlijke afspraken gemaakt, op basis van wetenschappelijk onderzoek.

Sinds dit schooljaar is de eindtoets veranderd in de doorstroomtoets. Dit kent onder andere de voorwaarde dat er in principe naar boven wordt bijgesteld als een leerling hoger scoort dan hetgeen is geadviseerd. Uit de monitoring blijkt dat de scholen over het algemeen hoger hebben geadviseerd dan de afgelopen jaren, maar desalniettemin zijn er meerdere kinderen per school die bijgestelde adviezen hebben gekregen omdat ze hoger hebben gescoord dan het schooladvies. Er kan worden gesteld dat er mooie vooruitgang is geboekt op het vlak van kansrijk adviseren.

Belangrijke stellige bestuurlijke voornemens

In het verslagjaar en begin 2023, zijn geen besluiten genomen, c.q. zijn er geen belangrijke stellige bestuurlijke voornemens. In juni 2024 zal de concept-jaarrekening 2023 besproken worden met de accountant, waarna deze wordt vastgesteld. De meerjarenbegroting 2024-2028 is op 30 januari 2024 goedgekeurd door het algemeen bestuur. Ieder kwartaal wordt

door de directeur-bestuurder aan het toezichthoudend bestuur gerapporteerd over de financiële situatie. Deze rapportage wordt vervolgens besproken in de bestuursvergadering.

Afhandeling van klachten

Voor klachten is een klachtenregeling vastgesteld. Deze wordt jaarlijks opgenomen in de schoolgidsen. In 2023 zijn geen klachten ingediend bij de Landelijke Geschillencommissie.

Horizontale verantwoording

De formele horizontale verantwoording is vormgegeven via de medezeggenschapsraden en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad. In 2023 is onder begeleiding van een externe deskundige een stap gezet in het versterken van de medezeggenschap binnen SIPO.

In het kader van kwaliteitszorg worden tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd. Op basis van de resultaten van de onderzoeken worden verbeterpunten in kaart gebracht. De vervolgacties in de vorm van ontwikkeling van beleid, of directe implementatie van de aanpassingen vinden plaats in het schooljaar na onderzoek. In dit coronajaar heeft dit proces enigszins stilgelegen. In 2022 wordt dit weer opgestart.

Bezoldiging bestuurders en toezichthouders

De leden van het algemeen bestuur van SIPO ontvangen een vergoeding van maximaal € 1.900,-. Het dagelijks bestuur (directeur-bestuurder) is een bezoldigde functie. De hoogte van de bezoldiging wordt verder toegelicht in de jaarrekening. Zie hiervoor bijlage “Bezoldiging van bestuurders”.

Toelating en toegankelijkheid van de instelling

De scholen van SIPO staan in principe open voor alle kinderen van ouders die de islamitische grondslag onderschrijven. Vrijwel alle leerlingen van ibs El Feth komen uit Bergen op Zoom. Vrijwel alle leerlingen van Aboe el-Chayr komen uit Tilburg. De leerlingen van Okba Ibnoe Nafi komen met name uit Breda; een kleiner, maar groeiend deel van de leerlingen komt uit Oosterhout. De leerlingen van ibs Aisha komen ook vooral uit Roosendaal. Een klein deel komt uit omliggende gemeenten.

Samenwerkingsverbanden

SIPO maakt deel uit van de volgende samenwerkingsverbanden:

- SWV Plein013 (Tilburg)
- RSV Breda e.o. (Breda)
- SWV Brabantse Wal (Bergen op Zoom)
- SWV PO3002 (Roosendaal)

Passend onderwijs

De reguliere middelen uit de lumpsum worden ingezet voor het realiseren van de zogenaamde basisondersteuning. Niet alle scholen zijn zover dat de basisondersteuning volledig aangeboden kan worden. Van de verschillende samenwerkingsverbanden worden daartoe middelen verstrekt voor lichte ondersteuning. Deze middelen worden eveneens ingezet om de basisondersteuning vorm te geven. Ten slotte keren samenwerkingsverbanden middelen uit voor de zware ondersteuning. De scholen zetten deze middelen in om

aangevraagde arrangementen vorm te geven. Deze laatste middelen worden per leerling aangevraagd en worden per leerling of per groep leerlingen ingezet om in die gevallen aan de grotere zorgvraag te kunnen voldoen.

De doelen worden over het algemeen in samenspraak met het samenwerkingsverband, en in sommige gevallen, in overleg met scholen in de directe omgeving opgesteld. Dit laatste overleg zal in de komende jaren steeds vaker plaatsvinden. Daarnaast wordt (ad hoc) samengewerkt met diverse lokale en regionale organisaties en instellingen.

Wat van alle SIPO-scholen kan worden gezegd is dat er relatief weinig arrangementen worden aangevraagd én dat slechts bij uitzondering wordt verwezen naar het S(B)O. Dit alles heeft geen negatieve invloed op de scores van de eindtoetsen en de doorstroom naar het VO. Deze zijn namelijk ook beide bovengemiddeld. Kennelijk weten onze scholen relatief veel uit de leerlingen te halen.

Zaken met politieke of maatschappelijk impact

Afgelopen jaren is veel aandacht gevraagd door leraren voor de negatieve aspecten van het werken in het onderwijs. Werkdruk is daarbij een belangrijk thema. Sinds 2019 heeft het kabinet extra middelen beschikbaar gesteld voor het verminderen van de werkdruk. In overleg tussen team en directeur is bepaald hoe deze gelden het best ingezet kunnen worden. Het bestuur toetst slechts marginaal of de juiste procedure is gevolgd en heeft zich niet inhoudelijk bemoeid met de inzet van de middelen. Het bestuur heeft geconstateerd dat niet op alle scholen het gesprek met team en MR goed is verlopen. Voor het komende jaar zijn hier afspraken over gemaakt.

Risico's en onzekerheden

Voor de komende jaren is een leerlinggroei geprognosticeerd. Hierop is het beleid voor de komende jaren gebaseerd. Een tegenvallende groei is een risico in deze. Daarnaast zien we op twee scholen een gestaag dalend leerlinggewicht. Samenhangende risico's zijn de verwachte nieuwe bekostigingssystematiek, die negatief uitpakt voor SIPO. Voor de begroting van 2024 hebben we dit reeds gemerkt en hebben gesprekken plaatsgevonden met de scholen om tekorten terug te brengen. Ten slotte zijn er de kosten samenhangend met eventuele ontslagprocedures.

Een specifiek risico betreft de nieuwe scholen in Roosendaal en Vlissingen, ibs Aïsha en ibs Iqra. Deze dienen binnen 8 jaar aan de stichtingsnorm te voldoen. Mocht dit niet lukken, dan zal dit consequenties hebben voor de bekostiging van de scholen.

De nieuwe verdeling van de OAB-middelen pakt zoals verwacht negatief uit voor onze scholen. In de meerjarenbegrotingen is reeds rekening gehouden met een negatief resultaat. Gezien de omvang van de reserves zal dit niet tot problemen leiden. Wel hebben de scholen maatregelen genomen om vanaf 2025 weer neutraal te kunnen begroten.

Een risico voor groeischolen in de regio West-Brabant is het groeiende tekort aan gekwalificeerde leerkrachten. Daarmee samenhangend wordt het steeds moeilijker om geschikte vervangers te vinden in geval van ziekte of verlof. Er is een noodzaak om vaker gebruik te maken van detacheringbureaus. De personeelskosten zijn hierdoor in 2020 en 2021 aanzienlijk gestegen. Een substantieel deel van het tekort is voor rekening van gedetacheerde leerkrachten.

Verantwoording besteding werkdrukmiddelen

Het proces

Niet alle scholen hebben het proces goed doorlopen. Omdat de middelen voor dezelfde doelen zijn ingezet als in 2021 en 2022, heeft het gesprek met team en MR niet overal plaatsgevonden.

Maatschappelijke context; Nationaal Programma Onderwijs

In februari 2021 werd bekend gemaakt dat er middelen vanuit OC&W beschikbaar werden gesteld om achterstanden als gevolg van de pandemie weg te werken. Het daaropvolgende jaar werd duidelijk dat er nog eenmalig middelen vrij zouden komen, die over drie jaar konden worden ingezet tot uiterlijk schooljaar 2024-2025. SIPO heeft daarop besloten om het NPO op een projectmatige werkwijze aan te pakken.

Door de projectmatige opzet van het NPO-traject heeft SIPO inzicht gekregen in de planvorming en uitvoering van al haar scholen. Er is een NPO dashboard opgesteld. In dit dashboard is te zien hoe de gelden over een periode van drie schooljaren worden ingezet.

Verantwoording	Resultaat
Schoolscan	<p><i>Alle scholen hebben een tweede NPO-schoolscan gemaakt. De basis van deze schoolscan was de evaluatie van het eerste NPO-jaar.</i></p> <p><i>Alle schoolscans zijn doorgenomen door het bestuur en besproken met de scholen. In het voorjaar 2022 hebben alle schoolscans vanuit SIPO akkoord gekregen voor uitvoering van de plannen.</i></p>
Soort gekozen interventies	<p><i>Middels het dashboard NPO zijn de gekozen interventies per school en bestuur in beeld gebracht.</i></p> <p><i>De top vijf van meest gekozen interventies NPO deel 2 zijn:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Overige interventies (4 maal)</i> <i>2. Interventies gericht op welbevinden van leerlingen. (4 maal)</i> <i>3. Ouderbetrokkenheid (3 maal)</i> <i>4. Directie instructie (3 maal)</i> <i>5. Begrijpend Lezen (3 maal)</i> <p><i>De top vijf van gekozen interventies op basis van inzet middelen laat het volgende beeld zien (bedragen zijn afgerond):</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Onderwijsassistenten/instructeurs (€301.450)</i> <i>2. Overige interventies / verbetercultuur (€90.500)</i> <i>3. Begrijpend lezen (€54.000)</i> <i>4. Interventies gericht op welbevinden van lln. (€41.800)</i> <i>5. Leermiddelen (€40.000)</i>

	<p><i>Het totale bedrag van €1.610.726 (NPO en achterstandsgelden) is na aftrek van risico-opslag (€37.620) over drie jaren als volgt verspreid:</i></p> <p style="text-align: right;"><i>2022-2023: €754.870</i> <i>2023-2024: €496.090</i> <i>2024-2025: €339.846</i></p>
<i>Betrokkenheid ouders-team-IIn</i>	<i>Alle scholen hebben de teams betrokken bij de totstandkoming van de plannen. De teams hebben de directies geadviseerd welke interventies nodig zijn op de scholen. Middels de MR-en hebben de ouders een stem gekregen in het besluitvormingsproces.</i>
<i>Instemming MR</i>	<i>Alle scholen hebben instemming gekregen van de MR. De ondertekende versies van elke schoolscan zijn ingediend bij het bestuur.</i>
<i>PNIL</i>	<i>Het percentage personeel niet in loondienst op NPO-gelden is voor SIPO 9,25%</i>
<i>Resultaten in uitvoering NPO deel 2.</i>	<p><i>Inmiddels is het dashboard ingebed in de kwaliteitscyclus van de scholen. Elke SIPO-school maakt op basis van de evaluatie van het voorgaande jaar en het koersplan van SIPO een jaarplan voor het komende jaar. Het NPO is ingebed in dit plan.</i></p> <p><i>De resultaten van 2023 uit deze evaluatie zijn tot stand gekomen na evaluatiegesprekken met de directies en analyse van de jaarverslagen. Per school is gekeken naar de drie belangrijkste interventies. Van de 12 besproken interventies zien we dat 33% een vertraging heeft gehad. Oorzaken voor vertraging zijn:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1. Prioriteiten stellen: de plannen waren te ambitieus en kosten meer tijd dan gedacht.</i> <i>2. Personeel; personeelstekort door ziekte en/of vervangingsproblematiek. Geen geschikte medewerkers kunnen vinden die een interventie kunnen uitvoeren.</i> <p><i>De resultaten van de 12 besproken interventies NPO deel 2 zijn als volgt:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Professionalisering van teams; door planmatig te werken in leerteams (twee scholen) zien we dat de leerkracht eigenaar is van het onderwijsleerproces en in staat is om zelf keuzes te maken. Er wordt meer kennis en expertise gedeeld. De professionele dialoog vindt plaats in de scholen. Rollen en taken zijn beter op elkaar afgestemd. 2. Doorgaande lijnen; door de afstemming ontstaan er doorgaande leerlijnen waardoor leerlingen een betere ondoorbroken ontwikkeling doormaken. Daarnaast zijn er diverse methodes en methodieken aangeschaft die mede zorgdragen voor de doorgaande leerlijn. <p><i>We zien ook dat NPO is geborgd in het kwaliteitssysteem van de scholen:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>• NPO is ingebed in het cyclisch kwaliteitssysteem.</i> <i>• Op de scholen is het daardoor een onderdeel van de gesprekkencyclus.</i> <i>• Er wordt gewerkt met kwaliteitskaarten.</i>

<i>GMR instemming</i>	<i>De GMR is door CvB geïnformeerd over de uitvoering van het NPO. Er is besloten om alle middelen op schoolniveau in te zetten. De medezeggenschap is hiermee op schoolniveau geregeld.</i>
<i>Soort gekozen interventies bestuur</i>	<i>Zie onderdeel "GMR instemming"</i>

Financieel beleid

In dit hoofdstuk wordt een overzicht gegeven van de financiële ontwikkelingen in 2023. Opgenomen zijn onder andere de financiële positie op 31 december 2023 en de staat van baten en lasten van 2023.

Financiële positie op balansdatum

Activa	31-12-2023	31-12-2022	Passiva	31-12-2023	31-12-2022
Materiële vaste activa	€ 1.802.180	€ 1.004.229	Eigen vermogen	€ 2.703.311	€ 3.718.628
Financiële vaste activa	€ -	€ 2.470	Voorzieningen	€ 67.461	€ 64.394
Vorderingen	€ 1.074.038	€ 141.642	Kortlopende schulden	€ 1.667.427	€ 1.922.893
Liquide middelen	€ 1.561.981	€ 4.557.575			
Totaal activa	€ 4.438.199	€ 5.705.916		€ 4.438.199	€ 5.705.915

Toelichting op de balans:

Activa

materiële vaste activa

In 2023 is voor € 1.020.000 geïnvesteerd in materiële vaste activa. Hiervan had € 472.000 betrekking op gebouwen, installaties en onderhoud. Zo is bij Aisha het schoolplein gerenoveerd en van nieuwe speeltoestellen voorzien. Bij El Feth heeft zowel een verbouwing als binnenschilderwerk plaatsgevonden. Bij Aboe El-Chayr heeft onder andere straatwerk plaatsgevonden en is zonwering geïnstalleerd.

In inventaris en apparatuur is € 475.000 geïnvesteerd. Dit betrof zowel meubilair als ICT-middelen bij alle scholen en het bestuurskantoor. In leermiddelen is € 72.000 geïnvesteerd.

De afschrijvingslasten bedroegen € 222.000. De investeringen waren € 798.000 hoger dan de afschrijvingslasten waardoor de boekwaarde van de materiële vaste activa met dit bedrag is toegenomen.

financiële vaste activa

De financiële vaste activa betrof de betaalde waarborgsom voor de huur van de bestuursruimte. De waarborg is in 2023 retour ontvangen na de verhuizing naar de nieuwe locatie.

vorderingen

De vorderingen zijn € 932.000 hoger dan op 31 december 2022. Met name de vorderingen op de gemeente zijn sterk toegenomen, namelijk met € 452.000. Dit betreft met name en nog te ontvangen vergoeding voor de uitbreiding van El Feth. Daarnaast zijn er enkele kleinere vorderingen op de gemeente o.a. voor een vergoeding eerste inrichting.

Op het ministerie is een vordering ontstaan van € 80.000. Dit betreft nog te ontvangen groei-bekostiging voor november en december 2023.

De vooruitbetaalde en nog te ontvangen bedragen zijn eveneens toegenomen.

Aan de vorderingen zijn geen risico's verbonden. Er is derhalve geen voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

liquide middelen

De liquide middelen zijn met € 2.996.000 afgenomen. Het negatieve resultaat zorgde voor een afname van de liquide middelen. De hoge investeringen zorgden eveneens voor een afname van de liquide middelen. Dat geldt ook voor de toename van de vorderingen. Deze hebben geen invloed op het resultaat, maar wel op de omvang van de liquide middelen

Een nadere toelichting op de ontwikkeling van de omvang van de liquide middelen is weergegeven in het kasstroomoverzicht.

Passiva

eigen vermogen

Het negatieve resultaat van € 1.015.000 is ten laste van het eigen vermogen gebracht. Het eigen vermogen bedraagt op 31 december 2023 in totaal € 2.703.000. Het eigen vermogen van de stichting bestaat uit een algemene reserve en twee bestemmingsreserves publiek.

Bij de resultaatverdeling is € 1.206.000 ten laste van de algemene reserve gebracht. Deze bedraagt op 31 december 2023 in totaal € 1.811.000

De bestemmingsreserve personeel dient ter dekking van een eventueel negatief resultaat op de personele exploitatie. In 2023 zijn er geen wijzigingen geweest in deze reserve. De reserve personeel bedraagt € 235.000 op 31 december 2023.

De reserve NPO is in 2022 gevormd. Hier is de nog niet ingezet NPO-subsidie aan toegevoegd. In 2023 is van de ontvangen NPO-subsidie € 191.000 nog niet ingezet. Dit is bij de resultaatverdeling toegevoegd aan de bestemmingsreserve. Deze bedraagt op 31 december 2023 in totaal € 657.000. Dit bedrag zal de komende twee jaar worden ingezet.

voorzieningen

De stichting beschikt over een jubileumvoorziening. Deze is bedoeld ter dekking van de gratificaties bij een 25- of 40-jarig dienstverband. In 2023 is € 7.000 aan jubileumgratificaties uitbetaald. Dit bedrag is aan de voorziening onttrokken. Aan de voorziening is € 10.000 toegevoegd ter dekking van toekomstige jubileumgratificaties.

De voorziening bedraagt op 31 december 2023 € 67.000.

kortlopende schulden

De kortlopende schulden zijn in 2023 met € 255.000 afgenomen. De vooruit ontvangen gemeentelijke subsidies zijn met € 484.000 gedaald doordat ze zijn ingezet. Dit betrof grotendeels de vergoeding voor de uitbreiding van El Feth en de aanleg van het ventilatiesysteem van El Feth.

De salaris gebonden schulden zijn door de hogere formatieve inzet met € 86.000 gestegen en bedragen in totaal € 801.000. Dit betreft de nog af te dragen loonheffing en pensioenpremie over december en het nog te betalen vakantiegeld over juni-december 2023. Deze schulden worden eind januari respectievelijk eind mei betaald.

Ook de vooruit ontvangen subsidies van het ministerie gestegen. Dit betreft met name de inzet van de subsidie 'School en omgeving'. De vooruit ontvangen subsidies zijn met € 154.000 toegenomen. De andere kortlopende schulden zijn gedaald.

Analyse resultaat

De begroting van 2023 liet een negatief resultaat zien van € 232.000. Het gerealiseerde resultaat is € 1.015.000 negatief. Het resultaat is daarmee € 783.000 slechter dan begroot.

Dit komt met name doordat de personele lasten veel sterker zijn gestegen dan de rijksbijdragen. Dit komt onder andere omdat vacatures moesten worden ingevuld via uitbesteding derden i.p.v. va het benoemen van medewerkers. In de volgende paragraaf wordt verder ingegaan op de verschillen tussen realisatie en begroting.

Analyse resultaat ten opzichte van begroting en ten opzichte van vorig boekjaar

	Realisatie 2023	Begroting 2023	Vershil	Realisatie 2022	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	10.839.288	9.565.496	1.273.792	10.007.726	831.562
Overige overheidsbijdragen	126.291	53.990	72.301	85.503	40.788
Overige baten	243.356	42.200	201.156	116.575	126.781
Totaal baten	11.208.935	9.661.686	1.547.249	10.209.804	999.131
Lasten					
Personele lasten	10.056.678	8.137.860	-1.918.818	7.942.037	-2.114.641
Afschrijvingen	222.105	287.144	65.039	192.510	-29.595
Huisvestingslasten	722.910	562.525	-160.385	514.544	-208.366
Overige lasten	1.235.289	906.560	-328.729	940.142	-295.147
Totaal lasten	12.236.982	9.894.089	-2.342.893	9.589.233	-2.647.749
Saldo baten en lasten	-1.028.047	-232.403	-795.644	620.571	-1.648.618
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	12.763	-	12.763	205	12.558
Financiële lasten	33	-	-33	12.913	12.880
Totaal financiële baten en lasten	12.730	-	12.796	-12.708	25.438
Totaal resultaat	-1.015.317	-232.403	-782.848	607.863	-1.623.180

Toelichting op de staat van baten en lasten:

rijksbijdragen OCW

De rijksbijdragen bestaan uit de reguliere en de overige subsidies van het ministerie van OCW en de vergoeding van het samenwerkingsverband. Deze waren in totaal € 1.273.000 hoger dan begroot.

- De reguliere rijksbijdragen waren € 1.154.000 hoger dan begroot. In de begroting was geen rekening gehouden met de bekostiging voor de nieuwe school IQRA die op 1 augustus is gestart. Daarnaast zijn de normbedragen met ongeveer 5% gestegen. De NPO-subsidie was hoger dan begroot door de hogere arbeidsmarkttoelage. In de begroting was ook geen rekening gehouden met de ontvangst van € 233.000 aan groeibekostiging.
- De overige subsidies waren € 66.000 hoger dan begroot. In de begroting was uitgegaan van de afloop van de subsidie voor de professionalisering per 31 juli 2023. Deze subsidie is voortgezet en is de laatste vijf maanden van het jaar wel ontvangen. Daarnaast zijn enkele kleinere aanvullende subsidies ontvangen.
- De vergoeding van het samenwerkingsverband was € 13.000 hoger dan begroot. Dit komt door de extra arrangementsgelden.

De totale rijksbijdrage was € 831.000 hoger dan in 2022.

- De reguliere rijksbijdrage in beide jaren is niet goed te vergelijken door het nieuwe bekostigingsstelsel en de nieuwe school. In totaal waren de reguliere rijksbijdragen € 774.000 hoger dan in 2022. Dat is relatief weinig gezien de hogere normbedragen, de nieuwe school en het feit dat in de laatste vijf maanden van 2022 minder bekostiging is ontvangen door het betaalritme van de personele bekostiging in dat jaar. Het relatief lage bedrag komt doordat in 2023 maar zeven maanden NPO-subsidie is ontvangen en in 2022 was dat het hele jaar. Dat zorgde voor € 445.000 aan lage NPO-bekostiging.
- De aanvullende subsidies waren € 29.000 hoger dan in 2022, met name door de ontvangst van vergoeding lerarenbeurs en zij-instromer. De subsidie voor de professionalisering was hoger dan in 2022 door het hogere leerlingenaantal.
- De vergoeding van het samenwerkingsverband was € 12.000 lager dan in 2022 door minder arrangementsgelden.

overige overheidsbijdragen

In de begroting was uitgegaan van de ontvangst van de subsidies voor gelijke kansen en de LEA-middelen. In totaal is € 72.000 meer gemeentelijke subsidie ontvangen dan begroot. Dit komt door de ontvangen subsidie voor de rijke schooldag en vergoedingen eerste inrichting.

De gemeentelijke subsidies waren € 40.000 hoger dan in 2022, met name door de vergoedingen eerste inrichting.

overige baten

De begrote overige baten bestonden bijna volledig uit ouderbijdragen. Deze waren € 22.000 hoger dan begroot. Er is € 179.000 aan niet begrote vergoedingen ontvangen. Hiervan is € 129.000 afkomstig van het Vervangingsfonds. Dit betreft een bonus wegens de lagere gedeclareerde vervangingslasten wegens ziekte. Daarnaast is ook een subsidie voor gratis schoolmaaltijden ontvangen.

De overige baten waren € 110.000 hoger dan in 2022 door de hogere ouderbijdragen en een hogere bonus van het Vervangingsfonds.

personele lasten

De personele lasten bestaan uit de loonkosten en de overige personele lasten. Deze waren in totaal € 1.918.000 hoger dan begroot.

In de begroting was uitgegaan van een formatieve inzet van 101,7 fte. De werkelijke formatieve inzet was 107,1 fte. Hiervan had 1,1 fte betrekking op IQRA, de nieuwe school en 0,9 fte betrekking had op ziektevervanging ten laste van het Vervangingsfonds. Beide waren niet begroot. De totale loonkosten minus de ontvangen uitkeringen waren € 726.000 hoger dan begroot. Dit komt door de combinatie van de hogere formatieve inzet en de loonsverhoging met 10% per 1 juli 2023.

De overige personele lasten waren € 1.186.000 hoger dan begroot. Dit komt door € 912.000 hogere lasten voor de uitbesteding aan derden. Het is minder goed gelukt om alle vacatures in te vullen door het benoemen van medewerkers in loondienst. Aan nascholing is € 134.000 meer uitgegeven dan begroot.

De personele lasten waren € 2.114.000 hoger dan in 2022. In dat jaar was de formatieve inzet 98,9 fte inclusief vervanging. De formatieve inzet was dus 8,2 fte hoger. Gecombineerd met de salarisverhogingen van 2022 en 2023 zorgde dit voor € 1.131.000 hogere loonkosten. De tweede salarisverhoging van 2022 had in 2022 maar een deel van het jaar invloed op de kosten en in 2023 het hele jaar.

De overige personele lasten waren € 977.000 hoger dan in 2022. Ook in vergelijking met 2022 is er meer uitgegeven aan de uitbesteding derden. Deze lasten waren € 703.000 hoger. De nascholingslasten waren € 125.000 hoger dan in 2022.

afschrijvingen

In de begroting was uitgegaan van € 610.000 aan investeringen. Er is voor € 1.020.000 geïnvesteerd. Ondanks deze veel hogere investeringen waren de afschrijvingslasten € 65.000 lager dan begroot. Er is meer geïnvesteerd in gebouwen en meubilair en minder in ICT-middelen. Gebouwen en meubilair hebben een langere afschrijvingstermijn dan ICT-middelen.

huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn € 160.000 hoger dan begroot. Met name de lasten van het dagelijks onderhoud, de schoonmaaklasten en de energielasten waren hoger dan begroot. Dit komt deels door de inflatie. De lasten zijn sterker gestegen dan was verwacht. De lasten van het dagelijks onderhoud waren hoger door meer klachtenonderhoud en doordat meer lasten via de exploitatie zijn verwerkt, aangezien de onderhoudsvoorziening is opgeheven. De toevoeging aan de voorziening heeft dus ook niet plaatsgevonden.

De lasten waren € 208.000 hoger dan in 2022. Dit komt onder andere door de extra huisvesting door de nieuwe scholen. Daarnaast zijn de energie- en schoonmaaklasten sterk gestegen door de inflatie.

overige instellingslasten

De overige lasten bestaan uit administratie en beheerlasten, uit de lasten inventaris en apparatuur, uit de lasten leer- en hulpmiddelen en uit overige lasten.

In totaal waren deze kosten € 329.000 hoger dan begroot. Vooral de administratie en de overige lasten waren hoger dan begroot. De administratielasten waren hoger door de implementatielasten voor het nieuwe programma voor de personele administratie. Bij de overige lasten gaat om diverse posten zoals de bijzondere activiteiten en de besteding van de gemeentelijke subsidies.

De overige lasten waren € 295.000 hoger dan in 2022. In vergelijking met 2022 waren met name de lasten van de leer- en hulpmiddelen en de overige lasten hoger. Dit komt onder andere door het hogere leerlingenaantal en de besteding van de gemeentelijke subsidies.

financiële baten en lasten

In de begroting was geen rekening gehouden met financiële baten en lasten. Er is € 13.000 aan rente ontvangen. In 2022 moest nog € 13.000 aan negatieve rente worden betaald.

Investerings en financieringsbeleid

Het beleid van de stichting is gericht op het zoveel mogelijk met eigen middelen financieren van de investeringen. De liquide positie van de stichting is goed te noemen. Er is derhalve geen aanleiding voor het aantrekken van vreemd kapitaal ten behoeve van de investeringen. De investeringen van 2023 zijn dan ook met eigen middelen gefinancierd.

Uit de meerjarenbalans blijkt dat de omvang van de liquide middelen de komende jaren van voldoende omvang zal zijn om aan alle verplichtingen te voldoen. Er zal derhalve ook de komende jaren geen sprake zijn van het aantrekken van externe financiering.

Treasury

De stichting heeft in 2017 een nieuwe treasurystatuut vastgesteld dat voldoet aan de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016.

In 2023 is conform het statuut gehandeld. De bankrekeningen van de stichting zijn ondergebracht bij de ABN AMRO Bank en bij de ING-bank. Deze banken voldoen aan de criteria zoals opgenomen in het statuut en de regeling.

In 2023 hebben geen bijzondere activiteiten op het gebied van treasury plaatsgevonden.

Continuïteitsparagraaf

In deze paragraaf wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee wordt een beeld gegeven van de continuïteit van de stichting. Aangezien er in 2023 sprake was van majeure investeringen heeft de opgenomen vooruitblik heeft betrekking op de voorgeschreven vijf jaar.

Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

	Werkelijk		Prognose				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Aantal leerlingen op 1 februari	1.067	1.118	1.301	1.404	1.479	1.531	1.488
Personele bezetting in fte per 31 december							
Bestuur / Management	4,00	4,00	5,00	5,00	5,00	5,00	5,00
Personeel primair proces	52,31	59,59	56,71	56,66	56,27	57,27	57,27
Ondersteunend personeel	44,49	47,73	41,33	40,46	40,46	40,46	40,46
Totaal personele bezetting	100,80	111,32	103,05	102,12	101,73	102,73	102,73
Aantal leerlingen / totaal personeel	10,59	10,04	12,63	13,75	14,54	14,90	14,48
Aantal leerlingen / personeel primair proces	20,40	18,76	22,94	24,78	26,28	26,73	25,98

Ontwikkeling van het leerlingaantal

Het leerlingenaantal zal de komende jaren naar verwachting stijgen en is gebaseerd op de huidige inschrijvingen en de ervaring van de locatie directeuren. In de meerjarenbegroting is geen rekening gehouden met de verwachte start van twee nieuwe scholen in 2024.

Ontwikkeling opbouw personele bezetting

De formatieve inzet is in 2023 sterk toegenomen. Voor 2024 wordt een daling van de formatieve inzet verwacht met name bij het ondersteunend personeel. Deze daling hangt samen met de afloop van tijdelijke subsidies.

Aangezien in de meerjarenbegroting geen rekening is gehouden met de verwachte start van twee nieuwe scholen in 2024, is daar bij de verwachte formatieve inzet ook geen rekening mee gehouden.

Er zijn jaarlijks twee momenten waarop beslissingen genomen kunnen worden over de omvang van de personeelsformatie. Bij zowel het opstellen van de meerjarenbegroting als het formatieplan vindt een confrontatie plaats tussen beschikbare middelen en lasten bij ongewijzigd beleid.

Ontwikkeling van de meerjarenbegroting

In het najaar van 2023 is een meerjarenbegroting opgesteld voor de periode 2024-2028 die is vastgesteld door het bestuur na goedkeuring van het toezichthoudend bestuur. Er is niet met meerdere scenario's gewerkt. De meest invloedrijke factor in de meerjarenbegroting is het leerlingenaantal. Bij een hoger dan verwacht leerlingenaantal ontstaat mogelijk ruimte voor hogere formatieve inzet. Bij een lager leerlingenaantal zal worden bekeken of de formatieve inzet moet worden verlaagd of dat een groter deel van het eigen vermogen zal worden ingezet.

De start van de nieuwe scholen zorgt voor onzekerheid in de begroting. Dit betreft zowel de recent gestarte scholen als de nog te starten scholen. De onzekerheid betreft niet alleen de ontwikkeling van het leerlingenaantal, bij nieuwe scholen kent die ontwikkeling meer onzekerheid dan bij scholen die al lange tijd bestaan. Ook bij de lasten zijn er grote onzekerheden, onder andere betreffende de huisvesting en samenhangend met de ontwikkeling van het leerlingenaantal ook bij de overige materiële lasten.

	Werkelijk		Prognose				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Baten							
Rijksbijdragen	€ 10.007.726	€ 10.839.288	€ 10.111.706	€ 11.523.498	€ 11.369.207	€ 11.800.933	€ 12.117.250
Overige overheidsbijdragen en subsidies	€ 85.503	€ 126.291	€ 55.420	€ 55.450	€ 55.450	€ 55.550	€ 55.300
Overige baten	€ 116.575	€ 243.356	€ 88.000	€ 38.500	€ 38.500	€ 38.500	€ 38.500
Totaal baten	€ 10.209.804	€ 11.208.935	€ 10.255.126	€ 11.617.448	€ 11.463.157	€ 11.894.983	€ 12.211.050
Lasten							
Personeelslasten	€ 7.942.037	€ 10.056.678	€ 9.439.959	€ 9.174.364	€ 9.348.115	€ 9.568.084	€ 9.739.712
Afschrijvingen	€ 192.510	€ 222.105	€ 264.055	€ 248.703	€ 254.073	€ 256.560	€ 234.640
Huisvestingslasten	€ 514.544	€ 722.910	€ 601.841	€ 648.696	€ 668.671	€ 702.537	€ 621.894
Overige lasten	€ 940.142	€ 1.235.289	€ 919.463	€ 974.940	€ 1.016.103	€ 1.032.858	€ 901.002
Totaal lasten	€ 9.589.233	€ 12.236.982	€ 11.225.318	€ 11.046.703	€ 11.286.962	€ 11.560.039	€ 11.497.248
Saldo baten en lasten	€ 620.571	-€ 1.028.047	-€ 970.192	€ 570.745	€ 176.195	€ 334.944	€ 713.802
Financiële baten	€ 205	€ 12.763	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Financiële lasten	€ 12.913	€ 33	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Saldo financiële baten en lasten	€ (12.708)	€ 12.730	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal Resultaat	€ 607.863	€ -1.015.317	€ -970.192	€ 570.745	€ 176.195	€ 334.944	€ 713.802

Toelichting op de meerjarenbegroting:

De rijksbijdragen zijn gebaseerd op de eind 2023 bekende normbedragen en de hiervoor opgenomen leerlingprognose. Op advies van de PO-raad is uitgegaan van een verhoging van de normbedragen met 3,9% aangezien bij de cao-onderhandelingen van 2023 al rekening is gehouden met die verhoging en het al is omgezet in een salarisverhoging.

In de meerjarenbegroting is rekening gehouden met de inzet van de vooruit ontvangen subsidies in 2024 en 2025. Er is niet uitgegaan van de ontvangst van nieuwe incidentele subsidies. Indien deze worden ontvangen, zullen er ook niet begrote lasten tegenover staan.

De gemeentelijke subsidies zijn op een lager niveau begroot dan de realisatie 2022 en 2023. In deze jaren zijn incidentele vergoedingen ontvangen. Ook hier geldt dat als nieuwe subsidies worden ontvangen, daar ook niet begrote lasten tegenover zullen staan.

In de begroting is bij de overige baten alleen rekening gehouden met de ontvangst van ouderbijdragen en overblijfgelden. De afgelopen twee jaren zijn bonussen van het Vervangingsfonds ontvangen. Daar wordt niet op gerekend voor de komende jaren.

De personele lasten zijn gebaseerd op de bij de kengetallen opgenomen formatieve inzet. Er wordt rekening gehouden met de periodieke loonsverhoging in augustus voor personeelsleden die nog niet het eind van hun schaal hebben bereikt.

In 2023 waren zowel de lasten van de uitbesteding derden als de nascholingslasten zeer hoog. Voor de komende jaren wordt uitgegaan van een sterke daling van met name de lasten uitbesteding derden.

De verwachte lagere formatieve inzet en de lagere overige personele lasten zullen zorgen voor een daling van de personele lasten ondanks de verwachte stijging van het leerlingenaantal.

Voor de afschrijvingen is uitgegaan van de bestaande afschrijvingslasten en daarbij zijn de afschrijvingslasten van de nieuwe investeringen opgenomen. De lasten zullen stijgen door de investeringen van 2023. Voor de komende jaren zijn relatief lage investeringen begroot. Dit betreffen met name vervangingsinvesteringen, waardoor er geen verdere stijging van de afschrijvingslasten wordt verwacht.

De huisvestingslasten zijn grotendeels gebaseerd op de historische gegevens en de huidige termijnbedragen. In 2023 waren de lasten relatief hoog. Voor de komende jaren worden lagere lasten verwacht.

De overige lasten zijn grotendeels gebaseerd op de historische lasten en rekening is gehouden met reeds bekende indexaties. Er is rekening gehouden met de incidentele lasten van 2023. Voor de komende jaren worden daarom lagere lasten verwacht.

Ontwikkeling van de balanspositie

	Werkelijk		Prognose				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Activa							
Materiële vaste activa	€ 1.004.229	€ 1.802.180	€ 1.829.961	€ 1.780.658	€ 1.664.585	€ 1.551.025	€ 1.400.385
Financiële vaste activa	€ 2.470	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal vaste activa	€ 1.006.698	€ 1.802.180	€ 1.829.961	€ 1.780.658	€ 1.664.585	€ 1.551.025	€ 1.400.385
Vorderingen	€ 141.642	€ 1.074.038	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000
Liquide middelen	€ 4.557.575	€ 1.561.981	€ 970.619	€ 1.590.667	€ 1.882.935	€ 2.331.439	€ 3.195.881
Totaal vlottende activa	€ 4.699.217	€ 2.636.019	€ 1.170.619	€ 1.790.667	€ 2.082.935	€ 2.531.439	€ 3.395.881
Totaal Activa	€ 5.705.915	€ 4.438.199	€ 3.000.580	€ 3.571.325	€ 3.747.520	€ 4.082.464	€ 4.796.266
Passiva							
Algemene reserve	€ 3.016.774	€ 1.810.519	€ 1.255.461	€ 2.068.368	€ 2.244.563	€ 2.579.507	€ 3.293.309
Bestemmingsreserves	€ 701.854	€ 892.792	€ 477.658	€ 235.496	€ 235.496	€ 235.496	€ 235.496
Totaal eigen vermogen	€ 3.718.628	€ 2.703.311	€ 1.733.119	€ 2.303.864	€ 2.480.059	€ 2.815.003	€ 3.528.805
Voorzieningen	€ 64.394	€ 67.461	€ 67.461	€ 67.461	€ 67.461	€ 67.461	€ 67.461
Langlopende schulden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kortlopende schulden	€ 1.922.893	€ 1.667.427	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000	€ 1.200.000
Totaal passiva	€ 5.705.915	€ 4.438.199	€ 3.000.580	€ 3.571.325	€ 3.747.520	€ 4.082.464	€ 4.796.266

Toelichting op de balans:

In 2024 zullen de investeringen beperkt hoger zijn dan de afschrijvingslasten waardoor de boekwaarde van de materiële vaste activa zal toenemen. Voor de jaren daarna worden lagere investeringen verwacht, waardoor de boekwaarde weer zal afnemen

De hoogte van de vorderingen is lastig te voorspellen. De hoogte wordt bepaald door het moment waarop afrekeningen worden ontvangen. Op 31 december 2023 is er sprake van incidentele vorderingen op de gemeente en het ministerie. De verwachting is dat deze bedragen in 2024 worden ontvangen en dat er de komende jaren geen incidentele vorderingen zullen zijn op 31 december.

De wijziging van de omvang van de liquide middelen wordt bepaald door de mutaties bij de andere balansposten. Voor 2024 wordt een sterke daling van de omvang van de liquide middelen verwacht door het verwachte negatieve resultaat. De verwachte daling van de vorderingen zal zorgen dat de daling van de liquide middelen beperkt blijft.

In de jaren daarna zal de omvang van de liquide middelen weer toenemen.

De begrote resultaten zijn met het eigen vermogen verrekend. Er is rekening gehouden met de inzet van de nog niet bestede NPO-middelen en 2024 en 2025. Naar verwachting is heeft de NPO-bestemmingsreserve op 31 december 2025 geen saldo meer. De rest van het resultaat is verrekend met de algemene reserve.

Er wordt geen rekening gehouden met toevoegingen en/of onttrekkingen aan de jubileumvoorziening omdat die sterk bepaald worden door wijzigingen in de formatieve inzet.

De hoogte van de kortlopende schulden is, net zoals de hoogte van de vorderingen, lastig te voorspellen. Deze hoogte is sterk afhankelijk van het moment waarop de facturen worden ontvangen. Op 31 december 2023 is er sprake van vooruit ontvangen subsidies. Deze zullen naar verwachting in 2024 worden ingezet.

De andere kortlopende schulden zijn op het niveau van 31 december 2023 gehouden.

Normatief eigen vermogen

In 2020 heeft de onderwijsinspectie de 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen' geïntroduceerd. Met deze signaleringswaarde kan worden geconstateerd of er sprake is van mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Het normatief eigen vermogen wordt bepaald op basis van de aanschafwaarde van de gebouwen, de boekwaarde van de overige materiële vaste activa en het totaal aan baten.

Op basis van deze jaarrekening 2023 is met behulp van de rekenhulp van de onderwijsinspectie het normatief eigen vermogen van de stichting bepaald. Dit normatief eigen vermogen bedraagt € 2.278.000. Het publieke eigen vermogen van de stichting bedraagt € 2.628.000. Dit betekent dat er mogelijk sprake is van € 350.000 aan bovenmatig eigen vermogen is.

Het resultaat van 2023 en de begroting voor 2024 geven aan dat de stichting de intentie heeft om de middelen in te zetten. Vanaf 2025 loopt de ratio weer op en wordt deze weer hoger dan 1,00. De resultaten van de latere jaren kennen minder grote onzekerheden, waardoor daar niet direct conclusies aan kunnen worden verbonden.

De ontwikkeling van het normatief eigen vermogen en de ratio zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Kengetallen	Werkelijk		Prognose				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Normatief eigen vermogen publiek	€ 1.614.714	€ 2.277.915	€ 2.331.780	€ 2.347.953	€ 2.271.467	€ 2.206.301	€ 2.109.646
Werkelijk eigen vermogen publiek	€ 3.718.628	€ 2.703.311	€ 1.733.119	€ 2.303.864	€ 2.480.059	€ 2.815.003	€ 3.528.805
Ratio normatief eigen vermogen publiek	2,30	1,19	0,74	0,98	1,09	1,28	1,67

Financiële kengetallen

Bij realisatie van de meerjarenbegroting 2024-2028 zullen de kengetallen zich als volgt ontwikkelen:

Kengetallen	Werkelijk		Prognose				
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Liquiditeit (quick ratio)	2,44	1,58	0,98	1,49	1,74	2,11	2,83
Liquiditeit (absolute omvang)	€ 4.557.575	€ 1.561.981	€ 970.619	€ 1.590.667	€ 1.882.935	€ 2.331.439	€ 3.195.881
Rentabiliteit	0,06	-0,09	-0,09	0,05	0,02	0,03	0,06
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	0,66	0,62	0,60	0,66	0,68	0,71	0,75
Weerstandsvermogen	0,36	0,24	0,17	0,20	0,22	0,24	0,29
Normatief publiek eigen vermogen	2,30	1,19	0,74	0,98	1,09	1,28	1,67

De inspectie voor het onderwijs hanteert de volgende signaleringswaarden:

Liquiditeit (quick ratio)	risico indien lager dan 1,5
Liquiditeit (absolute omvang)	risico indien lager dan € 100.000
Rentabiliteit	n.v.t.
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	risico indien lager dan 0,3

Overige rapportages

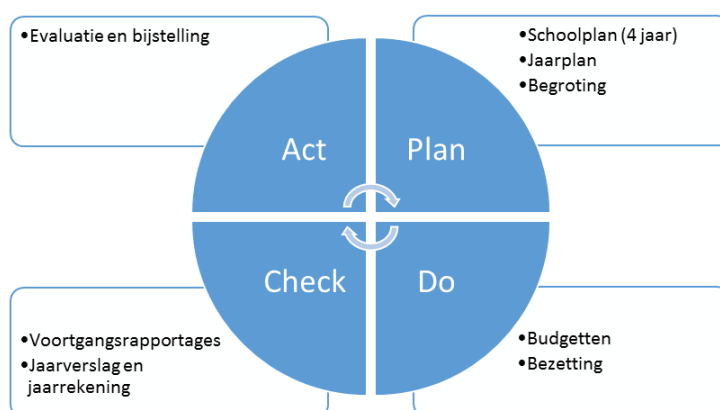
Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het interne risicobeheersings- en controlesysteem heeft als doel het bewaken van de realisatie van doelstellingen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaggeving en het naleven van de wet- en regelgeving.

De stichting heeft de administratieve organisatie (financieel, personeel en salaris) uitbesteed aan Dyade Onderwijsbedrijfsvoering BV. De afspraken zijn vastgelegd in een Service Level Agreement (SLA).

De scholen beschikken over een schoolplan waarin de doelstellingen voor een periode van vier jaar beschreven zijn. Het schoolplan wordt uitgewerkt in jaarplannen. In deze jaarplannen worden concrete plannen genoemd die ervoor zorgen dat de in het schoolplan gestelde doelen behaald worden. De jaarplannen worden periodiek geëvalueerd en indien nodig bijgesteld. De financiële vertaling van de plannen is opgenomen in de begroting.

De stichting heeft een goed werkende planning en control cyclus. Er zijn twee financiële planningsinstrumenten, de begroting en het bestuursformatieplan. Hierbij is de begroting leidend en wordt het bestuursformatieplan gebaseerd op de begroting. Gedurende het jaar worden er financiële rapportages gemaakt om budgetuitputting te volgen. Op deze manier wordt scherp gemonitord of inkomsten en uitgaven in lijn zijn met de begroting zodat financiële tegenvallers tijdig bijgesteld kunnen worden. De control instrumenten zijn de periodieke rapportages en de jaarrekening.

Figuur 1: Planning en control cyclus

Het bestuur houdt gedurende het jaar toezicht op het uitgevoerde beleid aan de hand van de periodieke rapportages. Na afloop van het jaar wordt de jaarrekening opgemaakt die vastgesteld wordt door het bestuur en gecontroleerd wordt door de externe accountant.

Aanbevelingen uit de management letter van de externe accountant worden opgevolgd.

Risicomanagement en beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Risicomanagement is onderdeel van het interne risicobeheersings- en controlesysteem. De belangrijkste beheersingsmaatregel is de planning en control cyclus. Risico's die goed in te schatten zijn, worden in de meerjarenbegroting verwerkt.

Als belangrijkste overige risico's en onzekerheden worden gezien:

Oprichting van nieuwe scholen

De stichting heeft de afgelopen jaren een aantal nieuwe scholen opgericht en zal in 2024 wederom nieuwe scholen oprichten. Het oprichten van deze nieuwe scholen wordt gedaan na onderzoek over het bestaansrecht van deze scholen. Voordat de scholen kunnen worden opgericht moet ook aan voorwaarden worden voldoen wil toestemming worden verkregen.

Ondanks het zorgvuldige onderzoek brengt het oprichten van nieuwe scholen risico's met zich mee. De ontwikkeling van het aantal leerlingen is een zeer onzekere factor en bepaalt het bestaansrecht van de school.

Schaarste op de arbeidsmarkt

Voor de komende jaren wordt schaarste op de arbeidsmarkt verwacht. Het risico dat geen goede vervangers kunnen worden gevonden wordt hierdoor steeds groter. Bij natuurlijk verloop is het risico dat dit niet kan worden opgevangen, doordat bijvoorbeeld voor bepaalde groepen moeilijker goede leerkrachten kunnen worden gevonden. Daarnaast geeft dit het risico dat leerkrachten makkelijker elders een benoeming kunnen krijgen waardoor er meer verloop is, dat ook moet worden opgevangen in kwantitatieve en kwalitatieve zin.

In 2023 kon een deel van de vacatures niet worden ingevuld door het benoemen van medewerkers. Het was nodig om de vacatures in te vullen door het inlenen van personeel. Dit zorgt voor hogere lasten.

Wegvallen aanvullende subsidies

De afgelopen jaren hebben de scholen meerdere aanvullende subsidies ontvangen, zoals het NPO. Deze subsidies zijn weggevallen. De formatieve inzet zal hierdoor moeten worden teruggebracht. In de begroting is daar rekening mee gehouden. Het is alleen onduidelijk wat de gevolgen zullen zijn voor de kwaliteit van het onderwijs en de werkdruk van de medewerkers.

Risico's ten aanzien van de financiële positie

De financiële kengetallen van de organisatie voldoen aan de signaleringswaarde van inspectie. De ratio normatief eigen vermogen is hoger dan de norm van 1,00, maar deze ratio is in 2023 sterk gedaald van 2,30 naar 1,16. Bij realisering van de meerjarenbegroting zal de ratio in 2024 onder de 1,00 komen, waardoor er geen sprake meer zal zijn van mogelijk bovenmatig eigen vermogen. De omvang van de liquide middelen is in 2023 sterk gedaald. Dit geeft enige zorg, maar deel hiervan is het gevolg van hogere vorderingen. Aan deze vorderingen zijn geen risico's verbonden en deze zullen in 2024 worden ontvangen.

De sterke daling van het eigen vermogen in 2023 en met name de overschrijding ten opzichte van de begroting, is een risico. De redenen voor deze overschrijding zijn geanalyseerd zodat herhaling kan worden voorkomen. De financiële stand van zaken wordt nauwkeurig gemonitord en komt tijdens alle vergaderingen met de toezichthouder ter sprake.

VERSLAG INTERN TOEZICHT 2023

NAAM ORGANISATIE	Stichting Islamitisch Primair Onderwijs: SIPO
WERKGEVERNOMMER	41863

Samenstelling en taken intern toezicht

Het intern toezicht (hierna te noemen: toezichthoudend bestuur) bestaat uit 5 leden met kennis en ervaring op verschillende terreinen (onderwijs, financiën, huisvesting, bestuur en organisatie, ICT, financiën, arbeidsrecht). Het dagelijks bestuur is in handen van de directeur-bestuurder. Er is binnen SIPO sprake van een functionele scheiding van toezicht en bestuur. Samen vormen we het bestuur van SIPO.

Met de komst van de code goed bestuur primair onderwijs is er een duidelijke verdeling van taken, rollen en verantwoordelijkheden tussen het toezichthoudend bestuur en de dagelijkse bestuurder. Binnen SIPO passen we de principes en bepalingen van de code goed bestuur van de PO-Raad toe.

Momenteel wijken we af van de code goed bestuur als het gaat om de maximale zittingstermijn van de toezichthouders. Op aanwijzing van de inspectie is er een aftredingsschema opgesteld waarbij rekening is gehouden met het werven en inwerken van nieuwe toezichthouders. In het laatste kwartaal van 2023 is begonnen met het werven van nieuwe toezichthouders. Begin 2024 zijn gesprekken gevoerd met een zestal kandidaten. Vier van de kandidaten zijn door de sollicitatiecommissie voorgedragen aan het toezichthoudend bestuur en benoemd om per 1 september 2024 toe te treden tot het bestuur. De leden Hakim Tebbaa en Fikri Bouzambou treden per 1 september 2024 af.

Het toezichthoudend bestuur bestaat uit de volgende personen:

Rol	Naam	Aandachtsgebied	Betaling	Hoofd en nevenfuncties
Voorzitter tot 1-09-2023 daarna lid	Hakim Tebbaa	onderwijskwaliteit, identiteitsbeleid, bestuurlijke inrichting, interne relaties	Onbezoldigd (vacatievergoeding)	Zelfstandige ondernemer IT / Geen nevenfuncties
Voorzitter per 01-09-2023. Daarvoor lid	Mohamed El-Allouchi	Onderwijskwaliteit, identiteitsbeleid, bestuur en organisatie	Onbezoldigd (vacatievergoeding)	Hoofd functie: Rijksambtenaar Nevenfunctie: - Secretaris moskee El-Feth te Bergen op Zoom - Bestuurslid Islamitische Schoolbesturen Organisatie (ISBO)
Lid	Fikri Bouzambou	Onderwijskwaliteit, identiteitsbeleid, huisvesting, financiën	Onbezoldigd (vacatievergoeding)	Manager woningcorporatie Geen nevenfuncties
Lid	Mohamed Elkadi	Onderwijskwaliteit, identiteitsbeleid, financiën	Onbezoldigd (vacatievergoeding)	Zelfstandige ondernemer levensmiddelen / Geen nevenfuncties
Lid	Fouad Sarrari	Onderwijskwaliteit, identiteitsbeleid, wettelijke voorschriften, personeel en arbeid	Onbezoldigd (vacatievergoeding)	Zelfstandige advocaat/ Geen nevenfuncties

Verantwoording taken

Als toezichthoudend bestuur hebben we de volgende taken en bevoegdheden:

- goedkeuren van het strategisch meerjarenplan, de begroting, de jaarrekening en het bestuursverslag
- toezicht houden op de naleving van wettelijke verplichtingen
- vaststellen van visie op goed onderwijs
- toezien op realisatie van kwaliteitsdoelen en de kwaliteitszorg
- toezien op professionele cultuur binnen de organisatie
- toezien op werking van vormgegeven bestuurlijke inrichting
- toezien op toepassing van de code goed bestuur en de afwijkingen hierop
- toezicht houden op rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen
- toezien op uitvoering van het identiteitsbeleid
- aanwijzen van een accountant die verslag uitbrengt aan het toezichthoudend bestuur
- toezien op welke wijze het proces rondom de jaarlijkse accountantscontrole is verlopen
- optreden als werkgever van de dagelijkse bestuurder
- evaluatie van het functioneren van de dagelijkse bestuurder
- overzicht van betaalde en onbetaalde nevenfuncties van bestuurder en toezichthouders samenstellen
- jaarlijkse evaluatie van het eigen functioneren van het toezichthoudend bestuur
- inventariseren van eigen ontwikkelingsbehoefte
- toezien op melding en correcte afhandeling van klachten

Het bestuur is in het jaar 2023 tien keer bijeengewees. zeven keer voor een reguliere bestuursvergadering, twee keer voor overleg met de GMR en één keer voor zelfevaluatie van het intern toezicht. De directeur-bestuurder neemt deel aan de reguliere bestuursvergaderingen. De agenda voor de bestuursvergadering wordt bepaald op basis van het vastgestelde toezichtskader. Het toezichtskader bevat de volgende onderwerpen die jaarlijks, half jaarlijks of per kwartaal worden besproken. Eén maal per jaar legt het bestuur de resultaten naast het meerjarige strategisch beleid om te bepalen of doelen zijn behaald en of doelen aangepast moeten worden.

Organisatie - Strategisch meerjarenplan - Professionalisering - Organisatiecultuur - AVG - Organisatiestructuur en functioneren	Identiteitsbeleid - Godsdienstonderwijs - Burgerschapsonderwijs - WMK identiteit	Leerlingen - Aantal en herkomst - Niveau binnenkomst - Tevredenheidsonderzoek - Ongeoorloofd verzuim	Huisvesting - Uitbreiding - Onderhoud
Financiën Jaarbegroting Solvabiliteit Liquiditeit Weerstandsvermogen Liquiditeitsprognose Realisatie Meerjarenoverzicht Financiële risico's Accountantscontrole Rechtmatige en doelmatige besteding	Personeel Samenstelling personeel Ontwikkeling personeel Verzuim Aannamebeleid personeel Medewerkerstevredenheid Integriteitsbeleid Klachtenbeleid	Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg Gemiddelde klassengrootte Cito eind- en tussentijdse scores Schooladviezen In- en uitstroomcijfers Onderwijsvernieuwing Analyse inspectierapporten Analyse verbeterplannen Monitoring implementatie verbeterplannen	Ouders Klachten Oudertevredenheid

Toelichting hoofdzaken uit intern toezicht

Begroting 2023

In december 2022 is de begroting 2023 en de meerjarenbegroting besproken. Na bespreking van de voorgestelde uitgavenposten, stemde het bestuur unaniem in met de voorgestelde begroting en meerjarenbegroting. Er is toen begroot op een tekort van 199.315 euro voor 2023. Als toezichthouders vonden we dit een aanvaardbaar tekort gezien het overmatig eigen vermogen. Met inzet op extra middelen op met name rekenen en taal streven we naar betere resultaten.

Totale inkomsten: €9.661.686

Totale uitgaven: €9.894.089

Verwacht tekort: €-232.403 negatief saldo

Jaarrekening 2023

De jaarrekening voor het schooljaar 2023 is beoordeeld en goedgekeurd voor het toezichthoudend bestuur. De jaarrekening toonde de volgende resultaten:

Totale inkomsten: €11.221.665

Totale uitgaven: €12.236.982

Jaarresultaat: €-1.015.317 negatief saldo

Het bestuur heeft de jaarrekening grondig besproken en vastgesteld dat de financiële administratie voldoet aan de gestelde eisen en regelgeving. Wel is uitvoerig geanalyseerd hoe het tekort zo heeft kunnen oplopen t.o.z. van de vastgestelde begroting. De is met name te wijten aan uitgaven voor inhuur van extern personeel om het lerarentekort tegen te gaan en uitval van personeel op te vangen. Voor 2024 en de jaren daarna zijn maatregelen genomen om het negatieve resultaat terug te dringen en na 2024 om te zetten naar een positief resultaat.

Bestuursverslag 2023

Het bestuursverslag voor het schooljaar 2023 is besproken. Het bestuur heeft het verslag beoordeeld en unaniem goedgekeurd. Het verslag bevat onder andere de volgende belangrijke ontwikkelingen:

- Wijzing in planning implementatie van HGW/OGW en verdere implementatie in 2024
- Aanvragen voor nieuwe scholen
- Versterken van de bestuurs- en managementstructuur en de medezeggenschap
- inzet op het opleiden onderwijsassistenten, leraarondersteuners en creëren van stageplekken
- Acties voor meer zicht op kwaliteit en borgen van kwaliteit
- Aandacht voor kansrijk adviseren en hoge verwachtingen

Strategisch meerjarenplan 2023-2027

In januari 2023 is het strategisch meerjarenplan 2023-2027 besproken. Het bestuur stemde unaniem in met het strategisch meerjarenplan.

. De belangrijkste doelstellingen van het plan zijn:

- Identiteit meer zichtbaar terug laten komen in de visie en missie
- Meer aandacht in de schoolplannen voor strategische doelen uit het meerjarenplan

- Meer zicht op kwaliteit van onderwijs voor meer effectievere sturing
- Opstellen en implementeren kwaliteitshandboek
- Uitwerken burgerschapsonderwijs in schoolplannen
- Meer inzet op bevoegdheid halen van OOP en aantrekken personeel
- Versterken van bestuur en management
- Randvoorwaarden op orde voor goede start van de nieuwe scholen

Naleving wettelijke voorschriften

Het toezichthoudend bestuur heeft zicht op de planverplichtingen die gelden uit wettelijke voorschriften. Deze planverplichtingen worden periodiek bekeken en indien nodig aangepast aan de geldende wettelijke voorschriften.

Wij hebben toegezien dat elk personeelslid/vrijwilliger een VOG heeft en niet in dienst treedt dan na verificatie van de VOG-verklaring. Het toezichthoudend bestuur heeft geconstateerd dat dit niet overal is gelukt en heeft het aan het dagelijks bestuur verzocht om maatregelen te nemen om dit te voorkomen.

Benoeming externe accountant

De account aangewezen door het toezichthoudend bestuur is Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V. Afgesproken is dat het bestuur om het jaar in gesprek gaat met de account. Ieder jaar ontvangen we een controleverklaring van de account.

Rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen

Als intern toezichthoudend orgaan toetsen wij de relatie tussen de ingezette middelen en de (onderwijs) opbrengsten die met de ingezette OCW-middelen en gemeentelijke middelen worden behaald. Onderwijs is in onze ogen doelmatig als de door ons gestelde doelen leiden tot goede prestatie. Een causale relatie tussen inspanningen en middelen aan de ene kant en onderwijskwaliteit en onderwijsopbrengsten aan de andere kant is niet eenvoudig aan te tonen.

Wij geven aan onze toetsing op de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding invulling door:

- Periodieke gesprekken met de bestuurder;
- Tenminste eenmaal per jaar een gesprek met de schooldirecties, gemeenschappelijke medezeggenschapsraad;
- De financiële meerjarenbegroting en achterliggende onderbouwingen jaarlijks te beoordelen, kritische vragen hierover te stellen en goed te keuren;
- De financiële uitputting versus de begroting te monitoren aan de hand van de tussentijdse sturingsinformatie;
- Jaarlijks kennismaken van het externe financiële benchmarkonderzoek van Vensters en de analyse van de bestuurder en controller van deze benchmark bespreken;
- Monitoring op de realisatie van de in het strategisch beleidsplan afgesproken prestatie indicatoren;
- Kennis te nemen van (formele) klachten van ouders en de reactie van de school;
- Periodieke enquêtes over de kwaliteit van het onderwijs die uitgezet zijn onder kinderen, ouders en het personeel te bespreken;
- Het bespreken en beoordelen van rapportages van de Inspectie van het Onderwijs over de onderwijskwaliteit en daarin afgesproken (verbeter) maatregelen;
- Bevindingen en rapportages van de controlerend accountant te beoordelen.
- Alle middelen zoals verantwoord in het jaarverslag, zijn volgens de geldende wet- en regelgeving. De aanvragen bij de overheid en gemeente zijn volgens de juiste inzichten en inschattingen aangevraagd. Alle middelen, welke verantwoord zijn in het jaarverslag, zijn volgens de geldende wet- en regelgeving verworven. Denk hierbij aan de geldende subsidievoorwaarden van de Gemeente en OCW.
- Volgen van het inkoopbeleid, waarbij tevens aandacht is besteed aan de aanbestedingsregels.
- Het volgen van ons treasurystatuut.

In 2023 ging de aandacht vooral uit naar de overschrijding van de begroting door uitgaven aan externe inhuur. De hoge kosten voor externe inhuur achten we niet wenselijk. Het besteden van meer middelen aan verhoging van de reken- en leesvaardigheid vinden we een doelmatige inzet van de middelen.

Bezoldiging leden toezichthoudend bestuur

De leden van het toezichthoudend bestuur ontvangen een vrijwilligersvergoeding. In 2023 is per bijgewoonde vergadering 75 euro als vergoedingen uitgekeerd.

Gevolgen stichten nieuwe scholen voor organisatie

Het leerlingenaantal op de scholen van SIPO groeit. Daarnaast is het verlangen van ouders om een bijzondere school op islamitische grondslag in de eigen gemeente te realiseren groot. Als SIPO kunnen we dit verlangen niet negeren en zien we het ook als onze taak om primair onderwijs op islamitisch grondslag waar mogelijk beschikbaar te maken. In het schooljaar 2023 is SIPO gegroeid met één school en is het voornemen om aan de start van het schooljaar 2024-2025 met twee nieuwe scholen te starten. Dit brengt het totaal aantal SIPO scholen op zeven.

De groei van het aantal scholen in zeer korte tijd brengt op verschillende vlakken de nodige uitdagingen met zich mee. Vraagstukken als hoe zorgen we ervoor dat de organisatie bestuurbaar blijft? hoe richten we het intern toezicht goed in om goed toezicht te houden op de ontwikkeling en prestaties van alle scholen? Hoe kunnen we zorgen voor een goede bovenschoolse ondersteuning van de scholen? Enzovoorts. Om een goed antwoord te kunnen formuleren met deze vraagstukken en te zorgen voor een goede implementatie gaan we als bestuur (intern toezicht als directeur-bestuurder) een traject in waarin we gaan toewerken naar een robuustere SIPO die klaar is voor de uitbreiding. In 2023 is het bestuur en management (bestuurbureau) verder versterkt. Ook het toezichthoudende bestuur wordt versterkt met meer en nieuwe leden die competenties bezitten om het toezichthouden nog beter in te richten. In 2024 gaan we hier mee verder.

Werkgeversfunctie

Ieder jaar voert het intern toezicht een functioneringsgesprek en beoordelingsgesprek met het uitvoerend bestuur (directeur-bestuurder). Voorafgaand aan deze gesprekken wordt informatie opgehaald bij de locatiedirecteuren en de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR) over het functioneren van de directeur-bestuurder. Met onze eigen informatie en opgehaalde informatie bespreken we zijn functioneren, de voortgang in het behalen van de gestelde doelen, zaken die goed lopen, zaken waar verbetering nodig is en hoe het wij als intern toezicht daar bij kunnen helpen. In het beoordelingsgesprek gaan we in op het wel of niet behalen van de gestelde doelen en het vormen van een oordeel over het functioneren van de directeur-bestuurder.

Evaluatie eigen functioneren

Ieder jaar evalueren we het functioneren van het intern toezicht. In de evaluatie kijken we naar de aanwezige en ontbrekende kennis, de samenstelling van het intern toezicht, onze informatiepositie, zichtbaarheid binnen en buiten de organisatie, volledigheid van het toezichtskader en de parameters, bijdrage van toezicht op functioneren van de organisatie en kwaliteit van onderwijs, houding ten opzichte van de directeur-bestuurder, individueel functioneren van leden van het intern toezicht en de relatie met de GMR.

Als intern toezicht hebben we goed zicht op wat er in de organisatie speelt, waar we als organisatie in de ontwikkelingen staan en waar we heen willen. De leden van het intern toezicht zijn allen zeer betrokken bij de organisatie en hebben de kennis en kunde om de ontwikkelingen te doorgronden.

Als intern toezicht merken we dat het toezichthouden complexer wordt. Daarnaast zijn we een groeiende organisatie wat ook betekent dat de hoeveelheid te beoordelen stukken toeneemt. Als intern toezicht realiseren we ons dat het voltallig maken van het aantal leden van het intern toezicht nodig is. Dit betekent dat extra werven van leden om te komen tot zeven leden nodig is. Ook meer kennis van onderwijskwaliteit, kwaliteitszorg en financiën is noodzakelijk om onze rol als toezichthouders goed te kunnen blijven uitvoeren. Eind 2023 zijn gesprekken geweest met potentiële kandidaten. Vier hiervan voldoen aan de competenties die nodig zijn om het toezichthoudend bestuur te versterken en zijn zodanig ook benoemd. In 2024 gaan we door met het werven van nieuwe leden en het organiseren van een doorlopend training- en opleidingstraject voor toezichthouders.

Jaarrekening 2023

Stichting Islamitisch Primair Onderwijs

Balans per 31 december 2023

vergelijkende cijfers 2022 na verwerking resultaatbestemming

	31-12-2023		31-12-2022	
	€	€	€	€
1	ACTIVA			
1.1	Vaste Activa			
1.1.2	Materiële vaste activa	1.802.180	1.004.229	
1.1.3	Financiële vaste activa	-	2.470	
	<i>Totaal vaste activa</i>	1.802.180	1.006.698	
1.2	Vlottende Activa			
1.2.2	Vorderingen	1.074.038	141.642	
1.2.4	Liquide middelen	1.561.981	4.557.575	
	<i>Totaal vlottende Activa</i>	2.636.019	4.699.217	
	TOTAAL ACTIVA	4.438.199	5.705.915	
2	PASSIVA			
2.1	Eigen vermogen	2.703.311	3.718.628	
2.2	Voorzieningen	67.461	64.394	
2.4	Kortlopende schulden	1.667.427	1.922.893	
	TOTAAL PASSIVA	4.438.199	5.705.915	

**Staat van baten en lasten 2023
en vergelijkende cijfers 2022**

	2023		Begroting 2023		2022	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	10.839.288		9.565.496		10.007.726	
3.2 Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	126.291		53.990		85.503	
3.5 Overige baten	243.356		42.200		116.575	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Totaal Baten</i>		11.208.935		9.661.686		10.209.804
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	10.056.678		8.137.860		7.942.037	
4.2 Afschrijvingen	222.105		287.144		192.510	
4.3 Huisvestingslasten	722.910		562.525		514.544	
4.4 Overige lasten	1.235.289		906.560		940.142	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Totaal lasten</i>		12.236.982		9.894.089		9.589.233
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Saldo baten en lasten</i>		-1.028.047		-232.403		620.571
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	12.763		-		205	
6.2 Financiële lasten	33		-		12.913	
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		12.730		-		-12.708
	<hr/>		<hr/>		<hr/>	
Totaal resultaat		<u>-1.015.317</u>		<u>-232.403</u>		<u>607.864</u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Kasstroomoverzicht 2023
en vergelijkende cijfers 2022

	2023		2022	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat uit gewone bedrijfssoefening (saldo baten en lasten)		-1.028.047		620.571
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>				
Afschrijvingen	-/- 4.2	222.105	192.510	
Mutaties voorzieningen	2.2	3.067	7.509	
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>		<u>225.172</u>	<u>200.019</u>	
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>				
Vorderingen	1.2.2	-932.396	839.562	
Kortlopende schulden	2.4	-255.466	857.447	
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>		<u>-1.187.862</u>	<u>1.697.009</u>	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>-1.990.737</u>	<u>2.517.600</u>	
Ontvangen interest	6.1.1	12.763	205	
Betaalde interest	6.2.1	-33	-12.913	
		12.730	-12.708	
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>-1.978.007</u>	<u>2.504.892</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-1.020.056	-224.664	
Desinvesteringen in financiële vaste activa	1.1.3	2.470	-	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-1.017.586</u>	<u>-224.664</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-	-	
Kasstroom uit overige balansmutaties				
Mutatie liquide middelen	1.2.4	<u>-2.995.594</u>	<u>2.280.229</u>	
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:				
		2023	2022	
		€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		4.557.575	2.277.346	
Mutatie boekjaar liquide middelen		-2.995.594	2.280.229	
Stand liquide middelen per 31-12		<u>1.561.981</u>	<u>4.557.575</u>	

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 B en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Kernactiviteiten

Het verzorgen van primair onderwijs binnen de kaders gesteld door de Wet op het Primair Onderwijs

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden, andere sleutel-functionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Investeringsubsidies worden gesaldeerd met de investeringen waarvoor deze subsidies zijn verstrekt.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Verbouwingen	180	6,67%	500
Verbouwingen	480	2,50%	500
Installaties	180	6,67%	500
Kantoormeubilair	240	5,00%	500
Schoolmeubilair	120	10,00%	500
Leerlingensets	240	5,00%	500
Speelzaalinrichting	240	5,00%	500
Docentenkamer	240	5,00%	500
Huishoudelijke apparatuur	60	20,00%	500
Onderwijskundige apparatuur	60	20,00%	500
ICT	48	25,00%	500
Netwerk en telefooncentrale	120	10,00%	500
Website en draadloos netwerk	36	33,33%	500
Tablets	36	33,33%	500
Digiborden	60	20,00%	500
OLP	96	12,50%	500
Overige activa	60	20,00%	500

Gebouwen

Uitgaven voor groot onderhoud worden met ingang van 1-1-2021 geactiveerd en over de uitgaven wordt afgeschreven. De instelling hanteert de componentenmethode. De uitgaven voor groot onderhoud worden als afzonderlijke investering onder de materiële vaste activa geboekt. Vervolgens wordt er jaarlijks afgeschreven.

Terreinen

Terreinen worden opgenomen indien sprake is van economisch eigendom. Hiervan is sprake in het geval van eigen investeringen of van doordecentralisatie van de huisvesting. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Financiële vaste activa

Overige vorderingen

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten leningen en obligaties die tot het einde van de looptijd zullen worden aangehouden. Deze vorderingen worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze leningen en obligaties gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Transactiekosten worden verwerkt in de eerste waardering. Bijzondere waardeverminderingen worden in mindering gebracht op de geamortiseerde kostprijs en direct verantwoord in de staat van baten en lasten.

De onder financiële vaste activa opgenomen overige vorderingen omvatten waarborgsommen en worden initieel gewaardeerd tegen reële waarde. Vervolgens worden deze waarborgsommen gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Omdat de goederen waarvoor borg is betaald eigendom zijn voor de duur van het gebruik wordt er geen voorziening getroffen voor oninbaarheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve en bestemmingsreserve(s). Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Omschrijving			EUR	
Reserve personeel	Doel	Opvang		
	Beperkingen	Formatieve tekorten		
	Saldo	Geen	€	235.496
Reserve NPO	Doel	NPO		
	Beperkingen	Geen		
	Saldo		€	657.296

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Indien een voorziening gewaardeerd wordt tegen contante waarde wordt gerekend met een rekenrente.

Deze rekenrente wordt als volgt bepaald:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) +/- Inflatie (bron: CBS).

Bij een negatieve uitkomst van de rekenrente zal deze op nul worden gesteld.

Voor 2023 wordt er gerekend met een rekenrente van 2,80%.

De waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 6,00%, en de uitgangswaarde voor de inflatie is 3,20%.

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de rekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies m.b.t. investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de CAO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2023 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkingsgraad van het ABP was per 31-12-2023: 110,50%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfonds en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Waardeveranderingen financiële instrumenten gewaardeerd tegen reële waarde

Waardeveranderingen van de volgende financiële instrumenten worden rechtstreeks verwerkt in de staat van baten en lasten:

- Financiële activa en verplichtingen die onderdeel zijn van de handelsportefeuille;
- Afgeleide financiële instrumenten (derivaten) met een beursgenoteerde onderliggende waarde;
- Gekochte leningen, obligaties (tenzij aangehouden tot einde looptijd) en aangehouden eigen-vermogensinstrumenten die beursgenoteerd zijn.

Waardeverminderingen van financiële instrumenten die op reële waarde gewaardeerd zijn, worden verwerkt in de staat van baten en lasten. Voor gerealiseerde waardevermeerderingen van financiële instrumenten die op reële waarde worden gewaardeerd met verwerking van de waardevermeerderingen rechtstreeks in het eigen vermogen, dient het cumulatieve resultaat dat voorheen in het eigen vermogen was opgenomen, te worden verwerkt in de staat van baten en lasten op het moment dat de desbetreffende effecten niet langer in de balans worden verwerkt.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Operationele activiteiten

Onder de operationele activiteiten is het saldo van de baten en lasten opgenomen welke in het verslagjaar gerealiseerd zijn. Het saldo van de baten en lasten wordt gecorrigeerd met de lasten door afschrijvingen, dotatie en vrijval van voorzieningen. Het saldo van de baten en lasten wordt tevens gecorrigeerd met de fluctuaties van kortlopende vorderingen en schulden gedurende het verslagjaar. Ontvangsten en uitgaven uit rente gedurende het verslagjaar zijn ook opgenomen onder de operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

Financieringsactiviteiten

Inkomsten en uitgaven welke voortvloeien uit het respectievelijk aangaan of aflossen van leningen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.4	
	Gebouwen	Inventaris en apparatuur	Overige materiële vaste activa	Totaal materiële vaste activa
	€	€	€	€
Stand per 31 december 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	213.210	1.694.712	236.763	2.144.685
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	118.320	876.743	145.393	1.140.456
Materiële vaste activa per 31 december 2022	94.890	817.969	91.370	1.004.229
Verloop gedurende 2023				
Investerings	471.726	475.091	73.239	1.020.056
Desinvesteringen	-	-	-	-
Afschrijvingen	-20.822	-175.401	-25.882	-222.105
Mutatie gedurende 2023	450.904	299.690	47.357	797.951
Stand per 31 december 2023				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	684.936	2.169.803	310.001	3.164.740
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	139.142	1.052.144	171.274	1.362.560
Materiële vaste activa per 31 december 2023	545.794	1.117.659	138.727	1.802.180

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

2.1	Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022	01-01-2023	2023	mutaties	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	2.875.268	141.506	-	3.016.774	3.016.774	-1.206.255	-	1.810.519
2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	235.496	466.358	-	701.854	701.854	190.938	-	892.792
Totaal eigen vermogen		3.110.764	607.864	-	3.718.628	3.718.628	-1.015.317	-	2.703.311

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.1.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022	01-01-2023	2023	mutaties	31-12-2023
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.2.1	Reserve personeel	235.496	-	-	235.496	235.496	-	-	235.496
2.1.1.2.4	Reserve NPO	-	466.358	-	466.358	466.358	190.938	-	657.296
Totaal bestemmingsreserves (publiek)		235.496	466.358	-	701.854	701.854	190.938	-	892.792

2.2	Vorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2023	2023	trekking	2023	31-12-2023	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Jubileumuitkeringen	64.394	10.339	-7.272	-	67.461	13.479	31.965	22.017
Totaal voorzieningen		64.394	10.339	-7.272	-	67.461	13.479	31.965	22.017

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2023		31-12-2022	
		€	€	€	€
2.4.6	Schulden aan gemeenten en Gemeenschappelijke regelingen		222.704		-
2.4.8	Crediteuren		210.019		229.224
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen		413.613		398.023
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen		109.880		88.249
2.4.11	Schulden aan gemeenten		8.463		715.464
2.4.12	Kortlopende overige schulden		973		77.916
<i>Subtotaal overige schulden</i>				965.652	1.508.876
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW		200.636		46.324
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen		277.112		228.470
2.4.19	Overige overlopende passiva		224.027		139.223
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>				701.775	414.017
Totaal Kortlopende schulden			1.667.427		1.922.893

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Rechten

Er zijn geen niet in de balans opgenomen rechten.

Verplichtingen

De volgende niet in de balans opgenomen verplichtingen worden hieronder toegelicht.

nr.	Omschrijving	Periode		Looptijd	Bedrag per maand	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar	Totaal
		van	t/m						
1	Dyade	01-01-24	31-12-24	12	7.554	90.648	-	-	90.648
2	Breedzaam	01-01-24	31-12-24	12	1.881	22.572	-	-	22.572
3	W.S.I. Cleaning	01-01-20	31-12-25	72	9.720	116.640	116.640	-	233.280
4	ISO Groep	01-10-18	30-09-24	72	6.888	55.104	-	-	55.104

Stichting Islamitisch Primair Onderwijs heeft een eigen bijdrage van € 229.655 op de huisvestingsinvestering.

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1	Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten						
4.1.1.1	Lonen en salarissen	6.300.876		7.483.960		5.405.387	
4.1.1.2	Sociale lasten	907.451		-		696.857	
4.1.1.3	Premies Participatiefonds	124.058		-		65.239	
4.1.1.4	Premies Vervangingsfonds	228.177		-		262.103	
4.1.1.5	Pensioenpremies	852.778		-		776.519	
	Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		8.413.340		7.483.960		7.206.105
4.1.2	Overige personele lasten						
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	10.339		-		13.375	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	22.039		13.000		28.103	
4.1.2.3	Overige	1.813.970		640.900		821.310	
	Totaal overige personele lasten		1.846.348		653.900		862.788
4.1.3	Ontvangen uitkeringen personeel						
4.1.3.2	Uitkeringen van het Vervangingsfonds	-58.415		-		-26.757	
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	-144.595		-		-100.099	
	Totaal ontvangen uitkeringen personeel		-203.010		-		-126.856
	Totaal personeelslasten		10.056.678		8.137.860		7.942.037

4.1.2.3	Overige personele lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
	Kosten BGZ en Arbo zorg	105.825		52.500		27.818	
	(Na)scholing	269.315		135.500		144.107	
	Kosten werving personeel	44.896		10.500		8.952	
	Kosten uitbestedingen derden	1.331.041		415.000		624.001	
	Overige pers gerelateerde kstn	62.893		27.400		16.432	
	Totaal overige personele lasten		1.813.970		640.900		821.310

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 103 in (2022: 96). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2023	2022
Bestuur / Management	4	5
Personeel primair proces	56	52
Ondersteunend personeel	43	39
Totaal gemiddeld aantal werknemers	103	96

Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2023 (2022: 0).

4.2	Afschrijvingen	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	222.105		287.144		192.510	
	Totaal afschrijvingen		222.105		287.144		192.510

4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	20.822		10.494		6.087	
4.2.2.2	Terreinen	-		7.992		-	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	175.401		225.474		165.473	
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	25.882		43.184		20.950	
	Totaal afschrijvingen		222.105		287.144		192.510

4.3	Huisvestingslasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	176.565		159.500		183.058	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	106.049		50.000		42.279	
4.3.4	Energie en water	135.613		99.875		59.421	
4.3.5	Schoonmaakkosten	262.917		188.750		207.141	
4.3.6	Belastingen en heffingen	19.551		14.600		10.682	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	-		36.500		-	
4.3.8	Overige	22.215		13.300		11.963	
	Totaal huisvestingslasten		722.910		562.525		514.544

4.4	Overige lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	271.172		208.550		247.596	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	24.864		12.990		17.697	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	329.552		296.000		265.814	
4.4.5	Overige	609.701		389.020		409.035	
	Totaal overige lasten		1.235.289		906.560		940.142

4.4.1	Administratie en beheerlasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten	228.522		182.150		214.321	
4.4.1.2	Reis- en verblijfkosten	29		-		17	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	10.637		11.350		10.681	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	2.205		4.675		6.242	
4.4.1.5	Overige administratie- en beheerslasten	29.779		10.375		16.335	
	Totaal administratie en beheerlasten		271.172		208.550		247.596

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountantshonoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1	Kosten instellingsaccountant	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	26.655		9.900		15.462	
4.4.1.1.2	Andere controlewerkzaamheden	2.118		-		-	
4.4.1.1.3	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.4	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
	Totaal kosten instellingsaccountant		28.773		9.900		15.462

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountantshonoraria zijn verwerkt op basis van het lastenstelsel.

6 Financiële baten en lasten

6.1	Financiële baten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.1.1	Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	12.763		-		205	
	Totaal financiële baten		12.763		-		205

6.2	Financiële lasten	2023		Begroot 2023		2022	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	33		-		12.913	
	Totaal financiële lasten		33		-		12.913

Bestemming van het resultaat

	2023	
	€	€
2.1.1.1 <u>Algemene reserve (publiek)</u>		-1.206.255
2.1.1.2 <u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		
2.1.1.2.4 Reserve NPO	190.938	
Totaal bestemmingsreserves publiek	<hr/>	190.938
Totaal resultaat		<hr/> <hr/>
		-1.015.317

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Verbonden partijen

De verbonden partijen die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

Verbonden partijen

Statutaire naam	Juridische vorm	Statutaire zetel	Code
SWV Plein013	Stichting	Tilburg	4
RSV Breda OOK	Stichting	Breda	4
SWV Brabantse Wal	Stichting	Bergen op Zoom	4
SWV Roosendaal-Moerdijk	Stichting	Roosendaal	4

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikkingen geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	Datum	
Studieverlof	141252	17-07-2023	Onderhanden
Zij-instroom	324239998	30-08-2023	Onderhanden
School en Omgeving	RSO-23265	21-12-2023	Onderhanden
Extra Hulp voor de Klas	EHK20072	31-03-2021	Ja

G2A. Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing

WNT verantwoording 2023

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Op de Stichting is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie generieke instellingscriteria, te weten:

- a) Totale baten per kalenderjaar
- b) Aantal leerlingen, deelnemers of studenten
- c) Aantal onderwijssoorten of -sectoren

Deze instellingscriteria bieden een weergave van de zwaarte van de functie van de topfunctionaris gebaseerd op functiewaarderingsverhoudingen. Gezamenlijk geven de criteria een indicatie van de complexiteit van de betreffende bestuursfunctie.

Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal complexiteitspunten. Het totaal van deze complexiteitspunten bepaalt in welke bezoldigingsklasse de rechtspersoon of instelling valt en welk bezoldigingsmaximum daarmee van toepassing is op de topfunctionaris(sen). Voor de bepaling van de complexiteitspunten verwijzen wij naar de Regeling bezoldiging topfunctionarissen OCW-sectoren.

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2023
T-2	
Totale baten	4
Aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Aantal onderwijssoorten of sectoren	1
Totaal aantal complexiteitspunten	6
Bezoldigingsklasse	B
Bezoldigingsmaximum	€ 148.000

WNT verantwoording 2023

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023

Naam	M. Talbi
Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang functievervulling in 2023	01-01
Einde functievervulling in 2023	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Gewezen topfunctionaris	Nee
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	126.895
Beloningen betaalbaar op termijn	€	18.084
<i>Subtotaal</i>	€	<u>144.979</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	148.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Bezoldiging	€	<u>144.979</u>

Het bedrag van de overschrijding	€	-
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

Gegevens 2022

Functiegegevens	Directeur- bestuurder
Aanvang functievervulling in 2022	01-01
Einde functievervulling in 2022	31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00
Dienstbetrekking	Ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	120.805
Beloningen betaalbaar op termijn	€	22.238
<i>Subtotaal</i>	€	<u>143.043</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	143.000
Bezoldiging	€	<u>143.043</u>

WNT verantwoording 2023

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Niet van toepassing, er zijn geen leidinggevend topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen toezichthoudende topfunctionarissen.

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder

Naam	Functie
A. Tebbaa	Lid
F. Bouzambou	Lid
M. El Allouchi	Voorzitter
M. Elkadi	Lid
F. Sarrari	Lid

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.900 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.900 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking,

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Breda, 27-06-2024

M. Talbi
Directeur-bestuurder

A. Tebbaa
Voorzitter raad van toezicht

M. Elkadi
Lid raad van toezicht

M. el Allouchi
Lid raad van toezicht

F. Bouzambou
Lid raad van toezicht

F. Serrari
Lid raad van toezicht

Overige gegevens

Statutaire bepaling van het resultaat

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat